

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XX-a
SESIUNEA a IV-a ORDINARĂ – IULIE 2016
Ședința din ziua de 22 iulie 2016
(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*) 4
2. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.197 din 10 mai 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător (*Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi – art. 30; Codul fiscal – art. 5, 8, anexa nr.3; Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător – art. 8; Legea privind activitatea particulară de detectiv și de pază – 18²; ș.a.*) 6–8
55
3. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.299 din 30 iunie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea instituțiilor financiare – art. 3, 9, 15, ș.a.; Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali – art. 25¹*). 8
55
4. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.250 din 6 iunie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare. 8–9
55–56
5. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.251 din 6 iunie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară. 9–10
56
6. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.252 din 6 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea instituțiilor financiare – art. 10, 11, 38⁵; Legea cu privire la gaj – art. 61; Codul civil – art. 572, 665, 1606; Legea privind reglementarea valutară – art. 6; ș.a.*) 10
56
7. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.259 din 9 iunie 2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.420-XVI din 22 decembrie 2006 privind activitatea de reglementare tehnică (*art. 1, 2, capitolul II, art. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ș.a.*) 10–11
56–57

8.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.253 din 6 iunie 2016 pentru modificarea și completarea Legii nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor (<i>art. 1, 2, 7, 12, 13, 16¹, 17, 18, 18¹, 18², 18³, 18⁴, 18⁵,19, 25, ș.a).</i>	11
57
9.	Dezbaterea și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.163 din 13 aprilie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la asociațiile obștești – art. 1, 3, 9, 12, 16, 17 ș.a.; Legea cu privire la fundații – art. 1, 9, 12, 13, 14, 15 ș.a.; Legea patronatelor – art. 13, 16, 17, 19 ș.a.; Legea sindicatelor – art. 1, 9, 10, 16).</i>	11–12
57–58
10.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.263 din 10 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea taxei de stat – art. 4, 7; Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală – art. 10; Codul familiei – art. 7, 29, 60, 64; Codul civil – art. 274, 1333; ș.a).</i>	12–14
58
11.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.292 din 24 iulie 2015 pentru modificarea și completarea articolului 140 al Codului contravențional nr.218-XVI din 24 octombrie 2008. Pentru lectura a doua proiectul nr.292 va fi comasat cu proiectul de lege nr.137 din 4 aprilie 2016, proiectul nr.137 fiind ca proiect de bază.	14–19
58
12.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.459 din 12 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea articolului 54 ¹ al Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008. Pentru lectura a doua proiectul nr.459 va fi comasat cu proiectul de lege nr.137 din 4 aprilie 2016, proiectul nr.137 fiind ca proiect de bază.	19–24
58
13.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.460 din 12 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea articolului 227 al Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008. Pentru lectura a doua proiectul nr.460 va fi comasat cu proiectul de lege nr.137 din 4 aprilie 2016, proiectul nr.137 fiind ca proiect de bază.	24–27
58–59
14.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.458 din 12 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea articolului 191 al Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008. Pentru lectura a doua proiectul nr.458 va fi comasat cu proiectul de lege nr.137 din 4 aprilie 2016, proiectul nr.137 fiind ca proiect de bază.	27–28
59

15.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.469 din 16 noiembrie 2015 pentru modificarea unor acte legislative (<i>Codul contravențional – art. 109, 110, 111, ș.a.; Codul penal – art. 223, 224, 225, ș.a.</i>). Pentru lectura a doua proiectul nr.469 va fi comasat cu proiectul de lege nr.137 din 4 aprilie 2016, proiectul nr.137 fiind ca proiect de bază.	28–33
59
16.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.9 din 26 ianuarie 2016 pentru modificarea și completarea Codului contravențional nr.218-XVI din 24 octombrie 2008. Pentru lectura a doua proiectul nr.9 va fi comasat cu proiectul de lege nr.137 din 4 aprilie 2016, proiectul nr.137 fiind ca proiect de bază.	33–41
59
17.	Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.418 din 30 octombrie 2015 privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008 (<i>art. 273^l, 398, 400, 400^l</i>). Pentru lectura a doua proiectul nr.418 va fi comasat cu proiectul de lege nr.137 din 4 aprilie 2016, proiectul nr.137 fiind ca proiect de bază.	41–50
59
18.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.316 din 13 iulie 2016 privind modificarea și completarea Hotărârii privind crearea grupului de lucru pentru analizarea aspectelor juridico-constituționale și elaborarea proiectului de lege privind statutul de neutralitate permanentă al Republicii Moldova.	50–51
59–60
19.	Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.310 din 7 iulie 2016 pentru aprobarea Declarației Politice a Parlamentului Republicii Moldova privind acceptarea Raportului Comisiei Internaționale prezidate de Elie Wiesel privind studierea Holocaustului.	51–54
60
20.	Aprobarea suplimentului la ordinea de zi pentru perioada 27 – 29 iulie 2016.	60

Ședința începe la ora 10.18.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Bună dimineața.

Vă rugăm să vă luați locul.

Cerem scuze pentru reținere. A fost organizată ședința Biroului permanent care a ținut puțin mai mult decât a fost preconizată.

Rugăm Secretariatul Parlamentului,
Să anunțe prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,
Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 92 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Buliga Valentina, Domenti Oxana, Furculiță Corneliu, Golovin Boris, Novac Grigore, Șupac Inna – cerere, Agache Angel – concediu medical; Voronin Vladimir.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Sînt 92 de deputați în sală. Avem cvorumul.

Vă rog frumos să onorăm Drapelul de Stat. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

La ședința Biroului permanent astăzi s-a luat o decizie pentru a propune plenului Parlamentului organizarea săptămîna viitoare a unei ședințe suplimentare a plenului Parlamentului, pentru a acoperi totodată și moțiunea de cenzură, și celelalte moțiuni, o numim „ziua moțiunilor”. Și se propune ca în ziua de miercuri, 27 iulie, să fie organizată o zi suplimentară pentru a reuși ulterior joi și vineri să trecem în revistă toate subiectele și toate proiectele de lege care încă trebuie examinate, dezbătute și aprobate pînă la sfîrșitul sesiunii.

Iată de ce, onorat Plen, vă solicităm aprobarea pentru a organiza în ziua de miercuri, 27 iulie, a unei ședințe plenare suplimentare și, potrivit propunerii Biroului permanent, de a organiza, a dezbate și a examina moțiunea de cenzură și celelalte două moțiuni care au fost înaintate anterior, moțiunile simple.

Dacă nu sînt alte obiecții din partea fracțiunilor sau ... Se pare că nu sînt.

Onorat Plen,

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Secretariatul Parlamentului să anunțe și domnul Prim-ministru Filip, și Cabinetul de miniștri privind examinarea și dezbaterile moțiunii de cenzură pentru ziua de 27 iulie, miercuri, la ora 10 dimineața.

La fel, au fost discutate la Biroul permanent cîteva modificări la ordinea de zi de astăzi, deși în mod de excepție, în calitate de Președinte al Parlamentului, evident o să fac o astfel de propunere, luînd în considerare propunerile care au venit din partea a două comisii. Și dați-mi voie să ofer cuvîntul domnului Untila, președintele Comisiei pentru securitate națională, apărare și ordine publică.

Poftiți.

Domnul Veaceslav Untila:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Este vorba de proiectul nr.267, care este astăzi în ordinea de zi. În legătură cu aceea că s-a schimbat comisia de fond, noi propunem respectuos ca acest proiect să fie examinat joia viitoare, în așa mod ca marți Comisia securitate națională, apărare și ordine publică să pregătească raportul asupra acestui proiect.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Se propune atunci amânarea subiectului nr.10 de pe ordinea de zi, proiectul nr.267 din 15 iunie 2016, pentru săptămîna viitoare.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și a doua propunere venită din partea Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice.

Doamnă Ivanov,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi.

Vă mulțumesc mult.

Comisia propune, de asemenea, amânarea proiectului nr.417, subiectul nr.17 din ordinea de zi, pentru săptămîna viitoare, deoarece nu este coraportul. Am solicitat și avizul CALM-lui și de aceea avem nevoie o săptămîna de dezbateri.

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În temeiul articolului 46 din Regulamentul Parlamentului, vă propun, dragi colegi, să acceptați transferul proiectului nr.417 din 30 octombrie 2015 pentru săptămîna viitoare.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Luînd în considerare că ședințele plenului Parlamentului vor fi organizate în zilele de miercuri, joi și vineri, rugămîntea este către toți președinții de comisii și pentru toi deputații să organizeze lucrările în comisii în zilele de luni și marți, poate chiar de cîteva ori dacă este necesar, ca să fie examinate și dezbătute toate subiectele și în comisii, pregătite fiind pentru miercuri, joi și vineri. În ziua de miercuri, dacă va fi necesar, vom examina și cîteva subiecte de pe ordinea de zi a plenului ce ține de acte normative.

În continuare, însă, trecem la ordinea de zi. Și primul subiect vă propunem să fie examinat proiectul de Lege nr.197 din 10 mai 2016 pentru modificarea și

completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător.

Este proiect în lectura a doua. Și îl rugăm pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul.

Și pentru o mai bună organizare, dragi colegi, vă propun la ora 13.00 – ora votului.

Vă mulțumesc.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător și informează următoarele.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător a fost examinat și aprobat în prima lectura la data de 10 iunie curent.

În procesul de examinare a proiectului de lege pentru lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe a examinat și a sistematizat amendamentele deputaților și propunerile de respectare a tehnicii legislative, expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Rezultatul examinării lor este expus în tabela de sinteză, parte integră a prezentului raport.

În contextul amendamentelor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului adoptarea proiectului de Lege nr.197 în lectura a doua ca lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Dragi colegi,

Sîntem în lectura a doua, iată de ce intervențiile sînt doar din partea autorilor amendamentelor.

Domnule Bejan,

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Valerian Bejan:

Vă mulțumesc mult, domnule Președinte.

Stimate domnule președinte Creangă.

Amendamentul propus de mine a fost susținut în grupul de lucru și de autori a fost susținut, dar în final a fost scăpată o frază la articolul 9 care am propus-o. Poate e cazul să o corectăm, s-o introducem.

Domnul Ștefan Creangă:

Domnule deputat,

Cu siguranță comisia nu a scăpat nimic în ceea ce înseamnă amendamentele deputaților, este vorba de o redacție suplimentară, așa cum propuneți dumneavoastră, în proiectul de lege. Însă, avînd în vedere că comisia nu s-a expus, eu aș susține propunerea dumneavoastră, dar numai cu votul plenului, amendamentul dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bejan,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Valerian Bejan:

Dau citire redacției respective? Deci la articolul 9 alineatul (2) se completează în final cu textul care deja este „plățile stabilite pentru emiterea actului permisiv și pentru serviciile aferente emiterii nu pot fi mai mari decît costul pentru elaborarea și emiterea actului permisiv în cauză și prestarea serviciilor aferente” și în continuare „sau totalitatea veniturilor obținute din plățile pentru emiterea actelor permissive să nu depășească costurile aferente acordării acestor acte”.

Domnul Andrian Candu:

Comisia s-a expus negativ, da, să înțelegem? Nu l-a examinat. Dar opinia?

Domnul Ștefan Creangă:

Așa cum a citit domnul deputat Bejan este doar numai la final „sau” și în continuare după text urmează doar această frază să fie pusă la vot, deoarece comisia nu s-a expus asupra acestei propuneri.

Domnul Andrian Candu:

Dar ați examinat subiectul în comisie?

Domnul Ștefan Creangă:

În cadrul comisiei această propunere nu a parvenit, asta în cadrul redacției deja a parvenit și, respectiv, raportul comisiei suplimentar nu există. De aceea, am propus ca completarea la final cu această frază să fie votată de către plenul Parlamentului. Eu personal o susțin, că am examinat-o.

Domnul Andrian Candu:

Asta am așteptat să spuneți, domnule Creangă. Și, bineînțeles, trebuie și opinia autorilor. Iată de ce rugăm frumos, domnule Iurcu.

Microfonul nr.2 din rîndul unu, vă rugăm frumos.

Domnul Vitalie Iurcu – viceministru al economiei:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Deci noi sîntem de acord cu această propunere. A fost discutată și să fie agreată.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Autorii sînt de acord, dar oricum, onorat Plen, vă solicit votul pentru a accepta amendamentul făcut de domnul Bejan.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea au susținut. Plenul a acceptat amendamentul propus de dumneavoastră, domnule Bejan, și va fi luat în considerare la ultima redacție.

Și în continuare nu mai sînt întrebări.

Vă mulțumim mult, domnule Creangă, pentru munca depusă și autorilor proiectului la fel.

Vom reveni la procedura de vot la ora 13.00 pentru a adopta acest proiect în lectura a doua.

În continuare, domnule Creangă, o să vă rugăm să reveniți la tribuna principală pentru a prezenta raportul comisiei la următorul subiect, proiectul de Lege nr.299 din 30 iunie 2016 ce ține de modificarea și completarea unor acte legislative, în mod special cu referire la domeniul financiar-bancar.

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale raportului comisiei.

Luînd în considerare cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură și lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim mult.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Creangă.

Se încheie dezbaterile aici la proiectul nr.299 din 30 iunie 2016. Și vom reveni la procedura de vot la ora 13.00.

Între timp, vă rugăm, domnule Creangă, poate luați mai multe dosare cu dumneavoastră nr.250, nr.251 și nr.252. Luați-le deodată ca să nu mai faceți atît de

multe eforturi fizice, luând în considerare că oricum ați avut foarte multe eforturi intelectuale.

Se propune pentru examinare și dezbateri subiectul nr.3 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege nr.250 din 6 iunie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare pentru lectura a doua.

Vă rugăm frumos, domnule Creangă, să ne prezentați raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale raportului comisiei.

Luând în considerare cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură și lectură finală pentru plen.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.250 din 6 iunie 2016. Revenim la procedura de vot la ora 13.00.

În continuare, se propune pentru examinare pentru lectura a doua proiectul de Lege nr.251 din 6 iunie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară.

Poftiți, domnule Creangă.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege cu privire la contractele de garanție financiară, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale raportului comisiei.

Luând în considerare cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune examinarea și adoptarea proiectului de lege redactat în a doua lectură și lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Se pare că nu sînt întrebări.

Vă mulțumim mult, domnule Creangă.

Aici se încheie dezbaterile și la proiectul nr.251 din 6 iunie 2016.

Și trecem la următorul subiect, proiectul de Lege nr.252 din 6 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, la fel aflat în lectura a doua.

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat în lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care este proiect conex cu proiectul nr.250 și nr.251 și raportează următoarele.

Propunerile și obiecțiile parvenite au fost sistematizate și examinate pentru lectura a doua, fiind reflectate în sinteza rezultatelor examinării lor și în proiectul de lege redactat, care sînt părți integrante ale raportului.

Luînd în considerare poziția comisiei, ... propune spre examinare și adoptare a proiectului de lege redactat în lectura a doua ca lectură finală de plen.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări nici la acest subiect.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.252 din 6 iunie 2016. Și vom trece la procedura de vot la ora 13.00.

Dacă mai rezistați, domnule Creangă, mai aveți încă două proiecte, nr.259 și nr.253, luați-le pe ambele.

În continuare, se propune pentru examinare proiectul de Lege nr.259 din 9 iunie 2016 pentru modificarea și completarea Legii privind activitatea de reglementare tehnică, la fel subiect pentru lectura a doua.

Poftiți, domnule Creangă.

Domnul Ștefan Creangă:

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.420 din 22 decembrie 2006 privind activitatea de reglementare tehnică și comunică următoarele.

În procesul de pregătire a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind ... pentru lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe a sistematizat și examinat amendamentele deputaților, parvenite la proiectul

de lege nominalizat și propunerile de ajustare la tehnica legislativă, expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Rezultatele examinării propunerilor și obiecțiilor expuse la proiectul de Lege nr.259 sînt reflectate în tabela de sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

În contextul propunerilor acceptate și în rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe propune onoratului Plen adoptarea proiectului de Lege nr.259 în lectura a doua ca lectură finală.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări nici la acest subiect.

Încheiem dezbaterile la proiectul nr.259 din 9 iunie 2016. Și vom reveni la procedura de vot la ora 13.00.

În continuare, proiectul nr.253 din 6 iunie 2016.

Vă rugăm frumos, domnule Creangă.

Proiectul este în lectura a doua, vă rugăm să ne prezentați raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat pentru lectura a doua proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor și comunică următoarele.

În procesul de pregătire a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii privind protecția consumatorilor pentru lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe a sistematizat și examinat amendamentele deputaților, parvenite la proiectul de lege nominalizat și propunerile de ajustare din partea Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Rezultatele examinării propunerilor și obiecțiilor expuse la proiectul de Lege nr.253 sînt reflectate în tabela de sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

În contextul propunerilor acceptate și în rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe propune onoratului Plen adoptarea proiectului de Lege nr.253 în lectura a doua ca lectură finală.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări nici la acest subiect.

Vă mulțumim, domnule Creangă, pentru munca depusă și de dumneavoastră, și de ceilalți membri ai comisiei.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.253 din 6 iunie 2016. Vom reveni la procedura de vot la ora 13.00.

În continuare, se propune pentru examinare și dezbateri în lectura a doua a proiectului nr.163 din 13 aprilie 2016.

Vă rugăm frumos, doamnă Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezentați raportul comisiei.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a Guvernului, aprobat în primă lectură în ședința în plen a Parlamentului din 12 mai 2016.

Proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat în vederea realizării obiectivelor și acțiunilor trasate de documentele de politici aprobate prin Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2014, precum și Planul Ministerului Justiției.

Scopul proiectului de lege este uniformizarea cadrului normativ în materia reglementărilor activității organizațiilor necomerciale (asociații obștești, fundații, patronate, sindicate), elucidarea și înlăturarea problemelor cu care se confruntă acestea, precum și facilitarea și intensificarea relațiilor dintre organizațiile necomerciale și autoritățile de stat.

În rezultatul examinării proiectului pentru lectura a doua și luând în considerare propunerile și amendamentele înaintate, comisia a perfectat sinteza amendamentelor asupra proiectului care este parte integrantă a prezentului raport.

Ca rezultat al dezbaterilor, comisia, cu votul unanim al membrilor, a decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare a proiectului de Lege nr.163 din 13 aprilie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative în lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Nu sînt întrebări.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul de Lege nr.163 din 13 aprilie 2016. Și vom reveni la procedura de vot la ora stabilită, ora 13.00.

În continuare, vă propun pentru examinare și dezbateri, onorat Plen, proiectul de Lege nr.263 din 10 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prezintă proiectul domnul Eșanu, viceministru al justiției.

Poftiți.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră vine cu amendamente și completări la un șir impunător de acte normative, însă toate aceste modificări și completări nu sînt de natură conceptuală, ci doar vin să aducă în concordanță actele legislative respective cu Legea cu privire la mediere care a fost votată deja în Parlament, astfel creîndu-se premise pentru implementarea acesteia.

Dintre amendamentele mai semnificative voi menționa modificările la Legea taxei de stat prin care se propune acordarea facilităților la achitarea taxei de stat persoanelor care vor pune punct unui litigiu printr-o tranzacție de mediere. Acesta este unul din puținele instrumente pe care le are la dispoziție statul pentru a facilita procesul de mediere.

De asemenea, în multe acte normative, inclusiv Codul familiei, Codul de procedură penală se instituie norme prin care se prevede un mecanism de informare a persoanelor privind posibilitatea derulării procesului de mediere și soluționării litigiilor eventuale pe cale amiabilă.

Spre exemplu, în Codul familiei litigiile dintre părinți cu privire la copii sau cu privire la divorț în cadrul procesului penal se instituie obligația ofițerului de urmărire, procurorului și judecătorului la faza examinării instanței privind posibilitatea derulării procesului de mediere pentru a soluționa litigiul în partea laturii penale în cazurile în care litigiul se pornește la... procesul penal se pornește la cererea părții vătămate, este un număr limitat expres prevăzut și în ceea ce privește latura penală.

Modificările la Codul civil vizează facilitarea procesului de mediere prin introducerea unui nou temei de suspendare a curgerii prescripției extinctive, astfel încât persoanele să aibă posibilitatea să deruleze procesul de mediere fără a fi sub riscul pierderii termenului de prescripție, fapt care i-ar determina să intenteze acțiuni în instanța de judecată.

Modificările la Codul de procedură penală vin să introducă un mecanism clar în capitolul... în titlul care reglementează procedurile speciale, astfel încât să nu existe dubii cu privire la procedura care urmează să fie respectată în cazul confirmării tranzacțiilor încheiate în scopul prevenirii unui proces civil și de eliberare a titlului executor al acestuia.

De asemenea, se propune ca termenul de prescripție să se scurgă și în cazul în care litigiul a fost transmis nu doar în instanța judecătorească, ci și în instanța arbitrală.

Rugăm susținerea proiectului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Se pare că nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim, domnule Eșanu.

Și în continuare, o rugăm pe doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei pentru lectura întîi.

Poftiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul în cauză. Proiectul de lege a fost elaborat în vederea creării condițiilor necesare implementării Legii

nr.137 din 3 iulie cu privire la mediere, prin aducerea în concordanță a cadrului normativ conexe și dezvoltarea proceselor de mediere în domeniul specific.

4 comisii permanente au propus examinarea proiectului de lege în cadrul ședințelor plenare. Curtea Supremă de Justiție și Procuratura Generală susțin proiectul de lege.

Pentru lectura a doua vor fi examinate amendamentele deputaților, propunerile comisiilor permanente, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ ale Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu vot unanim, propune proiectul de Lege nr.263 din 10 iunie 2016 spre aprobare în primă lectură în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Coraport se pare că aici nu există. Noi nu am primit corapoarte.

Oricum, vă mulțumim, doamnă Apolschii. Mulțumim și comisiei.

Aici încheiem și dezbaterile la proiectul nr.100.... cer scuze, nr.263 din 10 iunie 2016. Vom reveni la procedura de vot, precum am agreat, la 13.00.

Între timp, vă propun pentru examinare și dezbateri subiectul nr.11 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 140 din Codul contravențional. Și-l invităm la tribuna principală pe domnul Bolea, autorul proiectului.

Poftiți.

Domnul Vasile Bolea:

Vă mulțumesc, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Vă prezint proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 140 din Codul contravențional.

În prezent articolul 140 din Codul contravențional prevede pedeapsa doar pentru colectarea sau nimicirea plantelor vernale. Însă mai multe specii de plante, inclusiv animale, se află în pericol, fiind pe cale de dispariție din cauza activității nehibzuite a omului care distruge, colectează, inclusiv pentru a comercializa ilegal lăcrămioare, ghiocei, alte flori timpurii de primăvară, plante vernale, plante care sînt sub ocrotirea statului și sînt incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova.

Pentru reducerea riscului unei eventuale dispariții a plantelor vernale se propune ca articolul respectiv, pe lângă acțiunile de colectare și nimicire, să prevadă sancționarea pentru comercializarea ilegală a plantelor care sînt incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova și în anexele Convențiilor internaționale CITES și Convenția de la Berna privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa.

Totodată, urmează, după părerea noastră, de înăsprit pedeapsa pentru comiterea acestei contravenții administrative. Și în acest sens, se propune ca

amenda la toate capitolele pentru persoanele fizice și pentru persoanele juridice să fie majorată cu 20 de unități convenționale pentru fiecare alineat din articolul 140.

Vrem să menționăm că biodiversitatea constituie bogăția naturală a Republicii Moldova și trebuie să întreprindem măsuri ca să nu admitem asemenea contravenții pe viitor sau persoanele care comit asemenea contravenții să fie pedepsite sau să-și găsească pedeapsa cuvenită.

Astfel, prin prisma celor expuse, noi propunem acest proiect de lege care are drept scop îmbunătățirea legislației în vigoare.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Sînt întrebări. Prima intervenție din partea domnului Ghilețchi.

Poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Bolea,

Am vrut să vă întreb ce facem cu comercializarea care este autorizată? Dumneavoastră ... cea neautorizată. Adică, să înțeleg că prin acest proiect de lege dumneavoastră sugerați că am putea autoriza vânzarea sau comercializarea ghiocilor. Interzicem în general comercializarea lor sau doar cea neautorizată...

Domnul Vasile Bolea:

Eu am înțeles.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

... dacă vorbim totuși de plante care sînt pe cale de dispariție, se află în Cartea Roșie. Și atunci cum considerați, cum ar trebui autorizat acest proces de comercializare a acestor plante dacă propuneți interzicerea doar a comercializării neautorizate?

Domnul Vasile Bolea:

Stimate coleg,

Acest proiect de lege a fost înregistrat încă anul trecut, în luna iulie. Peste două zile se împlinește un an de cînd a fost înregistrat acest proiect.

Între timp, Parlamentul a adoptat un șir de acte normative prin care activitatea în domeniul comerțului deja nu va fi autorizată, da, la primărie, dar ea se va desfășura în baza doar a unei notificări. Deci persoana care dorește să aibă activități în domeniul comerțului va trebui doar să notifice administrația publică locală. Și de aici, în acest context, în cadrul dezbaterilor în comisii deci s-a decis această sintagmă „comercializarea neautorizată”, cuvîntul „neautorizată” noi îl schimbăm în „ilegală”, dacă nu greșesc.

Anul trecut, cînd s-a născut această idee, mă rog, pentru a introduce sintagma „comercializarea neautorizată” am mers după următorul principiu: sînt persoane, inclusiv cetățeni de ai noștri, în localitățile rurale care cresc aceste plante

ghiocei la ei acasă, pot să le crească în seră. Și atunci noi am pornit după ideea că, în principiu, aceste persoane ar putea să comercializeze aceste plante într-un mod autorizat, da, solicitând autorizație de la primărie pentru comercializarea florilor.

Scopul acestui proiect este sancționarea acelor persoane care distrug, colectează și comercializează aceste plante, nemijlocit le colectează din păduri, din natură. Avem foarte multe cazuri, mai ales primăvara, pe traseele naționale vedem foarte mulți cetățeni de ai noștri care stau și vînd aceste flori. Și atunci acei inspectori de la Inspekția Ecologică trebuie să stea toată ziua în pădure și vor sancționa aceste persoane în acel moment cînd ei vor colecta aceste flori. Și ei nu pot să-i sancționeze atunci cînd aceste persoane comercializează aceste flori. Și de aceea raționamentul a fost următorul: pentru a ușura munca, inclusiv a inspectorilor de la Inspekția Ecologică, să introducem și această sintagmă „comercializarea nu neautorizată, dar deja ilegală”. De ce? Deoarece, între timp s-a schimbat inclusiv legislația.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Ghilețchi,

Dacă aveți precizare la acest subiect sau a doua întrebare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, am ascultat cu atenție răspunsul care l-ați oferit, presupun că aveți dreptate, dar, totuși, mă întreb, cum va putea fi aplicată această lege? Dacă noi vorbim despre plante care sînt pe cale de dispariție și vrem să le protejăm, atunci e o situație.

Domnul Vasile Bolea:

În natură, în natură.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dați-mi voie să termin gîndul. Dar dacă vorbim despre o... cum să zic, vrem să facem mai multă ordine în comerțul cu flori, inclusiv a unor flori care sînt considerate flori rare, e o altă situație. Pentru că cel care stă pe marginea drumurilor s-ar putea să aibă un certificat că el a crescut în seră ghiocei sau a crescut în seră nu știu ce albăstrele. Și aici e o situație ...

Domnul Vasile Bolea:

Să-l prezinte.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Nu știu cum va putea fi aplicată această lege prin această abordare.

Domnul Vasile Bolea:

Deci urmează să justifice dacă nu a colectat sau nu comercializează aceste plante vernale care le-a colectat din natură și are, cum ați spus dumneavoastră, o seră acasă unde le crește în mod, mă rog, personal, atunci să prezinte dovada.

În cadrul unui proces contravențional sînt aceleași reguli, persoana poate să prezinte careva dovezi întru nevinovăția sa și atunci contravenția nu va fi aplicată sau sancțiunea nu va fi aplicată.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, domnule Ghilețchi.

În continuare, domnule Carp, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Bolea,

Este logic ceea ce dumneavoastră, în principiu, ați invocat în acest proiect de lege, dar oricum apar careva întrebări în ceea ce privește cum vom sancționa în cazul în care aceste flori vor fi vîndute de către copiii de 7, 10 ani?

Noi știm că persoanele date iau copiii lor, le pun florile în mîină, îi pun la marginea drumului, să șadă la marginea drumului și mai departe comercializează aceste flori la marginea drumurilor. În aceste situații noi nu putem trage la răspundere copilul, chiar dacă mergi acasă, părintele spune că copilul din capul lui a rupt și a ieșit la marginea drumului și a vîndut acest buchet de flori. Cum facem noi în acest caz?

Domnul Vasile Bolea:

Trebuie inspectorul de la Inspecția Ecologică să poarte niște discuții, dacă a făcut-o copilul, să poarte discuții cu părintele. Și dacă eu nu greșesc, în Codul contravențional sînt sancțiuni pentru părinții care nu, așa să spunem, educă copiii săi. De aceea, sînt mai multe mecanisme în acest sens.

Înțeleg că asupra copiilor minori nu se vor răsfrînge aceste sancțiuni, dar trebuie să aducem claritate, regulă în acest domeniu. Și încă o dată vă spun să sancționăm nu numai persoanele care colectează sau distrug plantele vernale, dar care au sau doresc, intenționează să le comercializeze, ușurînd astfel munca inspectorilor și, de ce nu, creînd încă o barieră pentru acele persoane care vor distruge, vor comercializa, vor colecta aceste plante vernale.

Vreau să vă spun că acest proiect a fost supus dezbaterilor inclusiv în Guvern și, dacă nu greșesc, a primit un aviz pozitiv.

Domnul Lilian Carp:

Nimeni nu pune la îndoială, domnule Bolea. Am spus că nu este un proiect rău. Cu adevărat noi trebuie să protejăm acele plante care sînt în Cartea Roșie și sînt pe cale de dispariție, dar noi trebuie să vedem, nu știu poate ne gîndim cumva în lectura a doua, cum putem preveni și situația dată cînd părinții, practic, folosesc copiii în această comercializare neautorizată? Fiindcă aici e toată problema.

Domnul Vasile Bolea:

De acord. Pentru lectura a doua putem să ...

Domnul Lilian Carp:

Fiindcă problema .. Dacă mergeți cu mașina primăvara, cred că mergeți pe drumurile care duc spre Orhei sau mergeți pe partea care duce spre Călărași , deci totdeauna stau și vînd copiii, nu vînd maturii. Maturii stau undeva într-o parte, numai apoi iau banii de la copii după ce au vîndut. Și aici nu poți nici trage la răspundere, dar nici nu poți aplica legea. Și aici trebuie de văzut, cum putem face pentru a putea proteja și în asemenea situație.

Mersi.

Domnul Vasile Bolea:

La lectura a doua ne vom gîndi în comisie. De acord.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă mulțumim.

Pentru lectura a doua, într-adevăr, se vor face toate ajustările care sînt.

Acum, dacă permiteți ...(*Rumoare în sală.*) Nu, nu. Raportul comisiei, haideți, totuși, să respectăm procedura. Vrem s-o facem mai confortabil pentru toți, dar avem și procedura stabilită.

Vă rugăm, doamnă Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezentați raportul comisiei pentru proiectul nr.292 din 24 iulie 2015. Pofțiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Cu permisiunea dumneavoastră am să fiu succintă, deoarece autorul a adus toate argumentele care l-au motivat să vină cu o astfel de inițiativă. De aceea vreau să zic că proiectul a fost examinat în cadrul comisiei, a fost avizat de cinci comisii parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, avem avizul Guvernului cu unele obiecții, așa cum a indicat și domnul autor.

În cadrul discuției s-a menționat aici, de la tribună, s-a decis pentru lectura a doua sintagma „comercializarea neautorizată” să fie substituită cu „comercializarea ilegală”.

Comisia, cu votul unanim, propune Parlamentului spre examinare în ședința în plen a proiectului de Lege nr.218 din 24 octombrie 2008 pentru modificarea și completarea articolului 140 al Codului contravențional, în lectura întâi și comasarea lui pentru lectura a doua cu proiectul de Lege nr.137 din 4 aprilie 2016 pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, inițiativă legislativă a Guvernului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim, doamnă Apolschii.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.292 din 24 iulie 2015. Vom trece la procedura de vot, precum am agreat, la 13.00.

Și în continuare, vă invităm, domnule Bolea, să ne prezentați și următorul subiect, proiectul nr.459 din 12 noiembrie 2015 ce ține de modificarea și completarea articolului 54¹ din Codul contravențional.

Domnul Vasile Bolea:

Stimați colegi,

Prezint proiectul Legii pentru modificarea și completarea articolului 54¹ din Codul contravențional. Acest articol actualmente prevede exercitarea, adică sancționarea pentru exercitarea fără drept a unei profesii sau activități pentru care este obligatoriu deținerea unei autorizații, precum și exercitarea unei profesii sau activități în alte condiții decît cele stabilite de lege. Aceste sancțiuni sau aceste activități pot fi desfășurate atît de persoanele fizice, cît și de persoanele juridice.

Însă în acest articol 54¹ avem sancționarea pentru asemenea activități care se referă la activitatea persoanelor juridice.

În situația în care subiect al contravenției menționate apare persoana fizică atunci se creează o situație de incertitudine ori sancțiunea regăsită la articolul 54¹ din Codul contravențional contravine expres cu prevederile... contravin prevederilor articolului 34 alineatul (2) din Codul contravențional care stabilește că amenda aplicată unei persoane fizice nu poate depăși 150 de unități convenționale. Astfel, pentru a înlătura incertitudinea creată, urmează a fi stipulată clar sancțiunea prevăzută, cît pentru persoanele fizice, atît și pentru persoanele juridice, pe de altă parte. Și prezenta inițiativă are drept scop înlăturarea acestei lacune și în acest proiect noi prevedem amendarea persoanelor fizice clară, amendarea persoanelor juridice care tot este clară și explicită.

Este un proiect tehnic, stimați colegi, și solicit să fie susținut.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Sînt întrebări în adresa autorului.

Vă rog frumos, doamna Postoico, poftiți.

Doamna Maria Postoico:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Bolea,

Noi și în cadrul Comisiei drepturile omului și relații interetnice cînd am discutat proiectul dumneavoastră, am atenționat că articolul 54 nu este divizat în alineate. De aceea, cred că, pentru stenogramă, alineatul (3) trebuie de exclus,

fiindcă este numai articolul 54 și dumneavoastră îl faceți 54¹. Deci în cazul dat, nu sînt alineate în acest articol.

Domnul Vasile Bolea:

La 54¹.

Doamna Maria Postoico:

Da. Așa că, s-aveți în vedere. El nu este divizat în alineate.

Domnul Vasile Bolea:

Da, a fost o greșeală de redacție...

Doamna Maria Postoico:

Da, ca să aveți în vedere. Noi și atunci am atenționat în cadrul comisiei.

Domnul Vasile Bolea:

...la articolul unic alineatul (3) nu există, este un singur alineat.

Doamna Maria Postoico:

Da.

Domnul Vasile Bolea:

Cer scuze.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Ghilețchi,

Poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule Bolea,

Am atras atenția asupra avizului dat de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și văd că în agendă mai avem astăzi proiecte de legi elaborate de dumneavoastră. Și Direcția generală juridică spune că dumneavoastră ați elaborat deja 8 proiecte de legi, toate la Codul contravențional, dar le-ați înregistrat...

Domnul Vasile Bolea:

Și mai sînt încă 3.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

...iată, și mai aveți încă și le-ați înregistrat toate separat.

Nu era mai înțelept să faceți un singur proiect de lege pentru modificarea Codului contravențional și să aveți mai multe puncte la acest proiect de lege, decît

să prezentați separat proiecte de legi. Sau aveți așa un angajament să spuneți că atâtea proiecte de legi în Parlamentul acesta am înregistrat?

Domnul Vasile Bolea:

Nu, stimate coleg, nu am și nu alerg, așa să spunem, după statistici, cum cred unii colegi, ține de oportunitate. Unele modificări la Codul contravențional pot să fie susținute de către colegi în Parlament, altele pot să nu fie agreeate. De aceea am hotărât să le înregistrez separat fiecare, pentru ca, ... într-adevăr, ... aceste proiecte să treacă și să îmbunătățim prevederile Codului contravențional, doar atât. Nu alerg după statistici sau... și nu este cazul, nu sîntem în Parlament și nu ieșim la piedestal să ne înmîneze medalii pentru proiectele de legi sau de acest gen. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Dragi colegi,

Încă Parlamentul nu are lista de decorații, dar vom lucra pentru următoarea sesiune și la acest capitol și, dacă vreți, chiar și vom avea un titlu „cel mai inițiator al inițiativelor” sau ceva de felul acesta.

Domnule Ghilețchi,

Dacă aveți ceva tehnic?

Poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Nu, eu m-am bucurat să aud de la dumneavoastră, domnule Președinte, că aveți intenția aceasta să oferiți o medalie, eu știu, decorație, (*voce nedeslușită din sală*) o distincție, da, și iată, domnul Bolea, el este deja primul pretendent la această distincție, avînd în vedere numărul de inițiative înregistrate la modificarea Codului contravențional.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghilețchi,

Vom avea, cu siguranță, distincție și pentru cei care au foarte multe amendamente și întrebări. Și, la fel, și pentru fracțiunea care vine cu cele mai multe moțiuni simple.

Vă mulțumim frumos.

Nu mai sînt întrebări, domnule Bolea.

Și în continuare, o rugăm pe doamna Apolschii, președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul la proiectul nr.459 din 12 noiembrie 2015.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Lege nr.459, inițiativă legislativă a deputatului Bolea, ce se referă la modificarea și completarea articolului 54¹ din Codul contravențional.

Vreau să menționez doar un lucru că Guvernul, în avizul său, a indicat că în proiectul de Lege nr.137 care este inițiativă legislativă a Guvernului și se referă la modificarea și completarea unui șir de articole din acest cod, este dat un nou cuprins la articolul 54¹, se conțin și sancțiuni. De aceea, comisia, cu votul majorității, propune Parlamentului spre examinare în ședința în plen a proiectului pentru modificarea și completarea articolului 54¹ din Codul contravențional în lectura întâi și comasarea acestuia pentru lectura a doua cu proiectul de Lege nr.137 din 4 aprilie 2016 pentru modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, inițiativă legislativă a Guvernului, fiind luat drept ca bază proiectul nr.137.

Și, dacă îmi permiteți, în continuarea gândului domnului Ghilețchi, cred că ar fi bine, stimați colegi, să ne gândim și la modalitatea... nediminuând, de fapt, dreptul fiecăruia din deputați să înainteze inițiative legislative.

Dar, totuși, este așa o sugestie ca s-o gândim, pentru că atunci când este vorba de modificare la Codul contravențional, Codul penal, noi o facem haotic, episodic, din anumite,... deputatul este motivat de adresarea unui alegător sau neștiind, de fapt, noi riscăm să distorsionăm îndeobște construcția acestor coduri, atât a Codului contravențional. Poate, ținând cont de faptul că Ministerul Justiției, Guvernul este responsabil de politici în domeniul respectiv, ar fi bine poate să comasăm acestea sau aceste inițiative, drept ca sugestie, să înaintăm Ministerului Justiției ca, ulterior, dînsul să vină cu o viziune comună.

...Asta se referă, de fapt, și la Codul penal, pentru că ultimul timp exact câte o sintagmă, câte o virgulă, câte un cuvînt sînt modificate și completate, și atunci, credeți-mă că este foarte greu pentru oamenii care aplică aceste coduri să le urmărească și să fie în pas cu modificările propuse. Asta ar fi cred că și un lucru, bine, mult mai calitativ și din partea Parlamentului.

Eu vă mulțumesc pentru înțelegere.

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Sînt întrebări.

Domnule Țurcan,

Vă rugăm frumos, prima intervenție.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Mersi mult.

De fapt, nu este o întrebare, dar taman ... din conținutul acestei propuneri eu, doamnă președinte, într-adevăr, aș propune, reieșind din practica noastră, iată și doamna Postoico aici este. Noi anterior când am lucrat asupra conceptului Codului penal și Codului contravențional, ... atunci încă a fost expus că toate modificările

ulterioare ... care pot să apară, numai decît trebuie să fie sistematizate, ca să nu deranjeze însuși conceptul Codului.

Noi avem astăzi încă un proiect de Lege nr.469 și acolo este aceeași problemă, ca concept e bun, dar sînt niște chestiuni care depășesc prevederile altor articole ale Codului. Poate ca, iarăși, propunerea, doamnă președinte, să fie creat un grup de lucru în cadrul comisiei cu participarea și Ministerului Justiției, specialiști de atras. Și pentru... mă rog, de-acum după vacanță, într-adevăr, să sistematizăm proiectele care sînt actualmente și în genere să ne uităm, dar ce la noi astăzi s-a întîmplat, și Codul contravențional, și Codul penal, din punct de vedere al acestor modificări care anterior deja au fost introduse. Că noi același nr.269, dacă nu mă înșel, care în genere întoarce cu capul în jos toate momentele ce țin de unitatea aceasta convențională ș.a.m.d.

Mai bine, într-adevăr, să nu ne grăbim, dar să facem un grup de lucru și să lucrăm asupra acestor concepte.

Dar ce ține de proiectul domnului Bolea, într-adevăr, este o idee foarte binevenită și...

Doamna Raisa Apolschii:

Eu vă mulțumesc pentru susținerea acestei idei.

Dar avem o înțelegere, așa, la nivel interpersonal, dacă vreți, cu Ministerul Justiției și am convenit că atunci cînd vine un număr de proiecte, inițiative la capitolul Codul contravențional, Codul penal, să le înaintăm printr-o scrisoare oficială Ministerului Justiției, să elaboreze un proiect cu motivarea și cu nota informativă și atunci să vină cu un proiect comun.

Deja demult discut și demult vreau să facem acest lucru, dar, din păcate, nu prea sînt auzită, dar astăzi cred că am o înțelegere din partea colegilor și susținere.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Și în continuare, domnul Neguța.

Poftiți.

Domnul Andrei Neguța:

Nu întrebare. Nu întrebare.

Mulțumesc, domnule Președinte.

Nu am întrebare, am o constatare la cele ce s-a spus. Mai întîi practica Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, la fiecare sesiune, la sfîrșitul ei, Președintele Adunării înseamnă pe cei mai activi membri în timpul sesiunii, care au votat toate proiectele în timpul sesiunii.

Este un moment și pozitiv, dar este un moment și negativ, te ține de scaun, nu-ți dă voie să vorbești cu colegii, să ieși în discuții, deci mai mult să...

Dar momentul acesta, domnul Ghilețchi îl rezolvă și foarte pozitiv. Dovedește și să se întîlnească, dar și de multe ori cînd Președintele Adunării înseamnă din toast sesiunea trei, patru persoane deci dumnealui este unul.

Momentul acesta îl continuă în sală aici. Așa că trebuie de gândit la momentele acestea. Cu toate că, domnule Președinte, noi la fiecare sesiune, la sfârșit Secretariatul Parlamentului face o notă analitică, că de acolo se vede cine are mai multe proiecte.

De exemplu, în fracțiunea noastră este domnul Bolea, noi ne mândrim cu asta, dar ar trebui ca mai clar încă să fie rezultatele fiecărei sesiuni și la nivel de fracțiune, și la nivel de fiecare deputat.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

La fel vom ruga Secretariatul Parlamentului și în acest caz, ca de fiecare dată, să facă acea analiză pe toată activitatea sesiunii și, respectiv, să vină și cu propunerile de a îmbunătăți unele mecanisme, dar, cu siguranță, E-parlamentul ca sistem o să ne ajute și E-votîngul o să ne ajute foarte mult ca să ținem o evidență mult mai bună a tot ceea ce se întâmplă în cadrul ședințelor plenare.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.459 din 12 ianuarie 2015. Vom reveni la procedura de vot, să înțelegem că va fi vot și de comasare, nu doar de aprobare în primă lectură.

Și în continuare, îl rugăm pe domnul Bolea să ne prezinte și proiectul nr.460 din 12 ianuarie, cer scuze, 12 noiembrie 2015, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 227 din Codul contravențional.

Domnul Vasile Bolea:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Prezint proiectul de Lege pentru modificarea și completarea articolului 227 din Codul contravențional. Acest articol prevede expres sancționarea unor subiecți care au admis nerespectarea regulilor de întreținere, de reparație și de reconstrucție a drumurilor, pasajelor și a comunicațiilor situate în zona drumului, a mijloacelor de dirijare a circulației rutiere, nerespectarea termenelor de executare a lucrărilor de reparație și de reconstrucție executate în zona drumului, neîntreprinderea măsurilor de asigurare a securității circulației rutiere.

Vreau să vă spun că actualmente acest proiect prevede sancționarea contraveniențelor cu o sancțiune, cu amendă de la 5 la 10 unități convenționale și dacă să vorbim, consider că aceste... pentru persoanele fizice cel puțin această sancțiune de 5 unități convenționale – 100 de lei, care în timp de 72 de ore dacă va fi achitată, jumătate atunci se stinge, nu este, după părerea mea, suficient pentru a responsabiliza factorii care încalcă acest articol din Codul contravențional.

Această prevedere legală urmărește drept scop neadmiterea unor eventuale pericole ce ar putea periclita siguranța traficului rutier. Problema asigurării securității circulației rutiere devine tot mai acută, avînd o importanță socială majoră odată cu intensificarea traficului rutier și sporirea rolului acestuia în economia națională.

Pornind de la gravitatea problemelor cu care se confruntă Republica Moldova la acest capitol, cu gradul redus de conștientizare a siguranței rutiere atât la nivel local, cât și pe plan național, consider oportună majorarea sancțiunilor prevăzute la alineatul 1 al articolului 227 din Codul contravențional.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamnă Postoico,

Dumneavoastră aveți intervenție?

Poftiți.

Doamna Maria Postoico:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Bolea,

De fapt, nu o dată v-am adresat această întrebare, fiindcă din nota informativă care este prezentată la această modificare a articolului 227 nu se vede cât de aplicativ este acest articol, deși sancțiunile erau destul de mici. Aveți date referitor la aplicarea acestui articol?

Noi îl majorăm, nu va fi tot așa cum este cu sancțiunile mici? Deci poate căutăm altă modalitate de a atrage atenție și, totodată, de a atrage la răspundere persoanele sau subiecții care sînt vinovați în cazurile date.

Este desigur un articol destul de bun, dar cât de aplicativ el este?

Domnul Vasile Bolea:

Este destul de aplicativ.

Doamna Maria Postoico:

Cîte dosare au fost, cîte...

Domnul Vasile Bolea:

Vreau să vă spun, din păcate, nu am statisticile oficiale, dar, cu certitudine, agenții constatatori aplică acest articol în cazurile în care în urma unui accident rutier sînt distruse vreun panou sau în oraș vreun semn al circulației rutiere sau, eu știu, vreun semafor.

În localitățile rurale, atunci cînd persoanele lasă în drum materiale de construcții și prin aceasta există un pericol de accidente rutiere, din păcate, nu știu de cîte ori agenții constatatori la nivel național au aplicat în baza acestui articol sancțiuni.

Dar, cu certitudine, odată ce este acest articol în Codul contravențional, există asemenea contravenție, sînt convins că agenții constatatori aplică inclusiv sancțiuni în baza acestui articol și este, după părerea mea, necesar ca noi să ajustăm sancțiunea la realitățile zilei de azi.

După părerea mea, 5 unități convenționale ca și sancțiune o consider foarte mică odată ce 5 unități convenționale sînt 100 de lei, și pentru 50 de lei, pentru

acea persoană care a distrus bunăoară un semafor, eu nu cred că o să-l responsabilizeze și pe viitor n-o să comită asemenea contravenții.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Postoico,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Poftiți.

Doamna Maria Postoico:

Domnule Bolea,

Aici este nu numai pentru aceea că a fost distrus drumul...

Domnul Vasile Bolea:

De acord.

Doamna Maria Postoico:

... dar...

Domnul Vasile Bolea:

De acord, sînt și alte...

Doamna Maria Postoico:

... este întreținerea, reparațiile, respectarea termenului de executare a lucrărilor de reparație, reconstrucție ș.a.m.d. Deci sînt mai multe cazuri care, desigur, trebuie să fie penalizați subiecții care încalcă. Dar totuși desigur că pentru societate, pentru deputați, astăzi în ședință, dar chiar și la comisie v-am dat tot aceeași întrebare, ar fi bine ca noi să cunoaștem, fiindcă noi facem aceste modificări, dar nu cunoaștem în ce măsură, într-adevăr, ele sînt aplicate asupra subiecților vinovați.

Deci ar fi bine ca noi să cunoaștem aceste date statistice și atunci v-am sugerat ideea ca în cadrul ședinței în plen să dețineți această informație.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Țurcan,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Vladimir Țurcan:

Vă mulțumesc.

Eu pot, pur și simplu, să confirm faptul că, spre regret, există și nu numai într-o localitate undeva, există mai multe fapte cînd din motive huliganiste, ca rezultatul sărbătorilor etc., etc. sînt deteriorate diferite semne deci care sînt stabilite, instalate pe traseuri și ca rezultat, atrageți atenția cînd ne deplasăm, ba îi

fârîmat, ba întors invers ș.a.m.d. De aceea, chiar și ca o măsură preventivă pentru aceste persoane această modificare este una binevenită.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Nu mai sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Bolea.

În continuare, o rugăm pe doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Poftiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Comisia a examinat acest proiect de lege și propune Parlamentului spre examinare în ședința în plen și aprobarea acestuia în lectura întâi. Pentru lectura a doua va fi comasat, s-a luat decizia de a fi comasat cu proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016, inițiativă legislativă a Guvernului care vine întru modificarea și completarea Codului contravențional, luînd de bază drept proiectul nr.137.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.460 din 12 noiembrie 2015. Vom reveni la procedura de vot la ora 13.00, precum a fost convenit.

Domnule Bolea,

Probabil ar fi bine să mergem și la următorul proiect nr.458. Subiectul nr.16 de pe ordinea de zi, proiectul nr.458 din 12 noiembrie 2015. Autori – domnul Bolea și Furculiță. Prezintă raportul domnul Bolea. Poftiți.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Prezint proiectul de Lege nr.458 pentru modificarea și completarea articolului 191 din Codul contravențional. Actualmente articolul 191 din Codul contravențional prevede că Agenția Fitosanitară este autoritatea nemijlocită care exercită funcții de supraveghere și control în domeniul fitosanitar.

Vrem să menționăm că, la data de 16 ianuarie 2013, în baza reorganizării prin fuziune și în scopul optimizării structurale a mai multor instituții cu funcții de control, de supraveghere în domeniul siguranței alimentelor, inclusiv a Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer a fost creată o nouă autoritate în acest domeniu și această autoritate este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

La moment funcțiile de supraveghere și control în domeniul fitosanitar aparțin în exclusivitate Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, care și

este autoritatea administrativă cu activitate națională responsabilă de implementarea politici statului în domeniul de reglementare și control pentru siguranța alimentelor și în domeniul sanitar-veterinar, zootehnic, al protecției plantelor și carantinei fitosanitare, a controlului semincer, a calității produselor primare, produselor alimentare și hranei pentru animale.

În asemenea circumstanțe atragerea la răspundere, prevăzută de articolul 191 din Codul contravențional, devine imposibilă. Or, Agenția Fitosanitară, Agenția Veterinară la moment sau deja nu mai există, fiind aceste instituții reorganizate prin fuziune.

Prin prisma celor expuse, noi considerăm oportună și de fapt este, stimați colegi, un proiect tehnic, prin care în textul acestui articol și în denumirea acestui articol sintagma „Agenția Fitosanitară, Agenția Veterinară” se substituie cu „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”.

Rog susținerea.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Se pare că nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Domnule Bolea,

Vă mulțumim foarte mult.

Și o invităm pe doamna Apolschii, președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei la acest proiect de lege.

Poftiți.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul în cauză, a fost avizat acest proiect de cinci comisii parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, avem avizul Guvernului la acest proiect.

Comisia, în rezultatul dezbaterilor, propune în unanimitate Parlamentului spre examinare în ședința în plen a acestui proiect și aprobarea acestuia în lectura întâi. Și totodată decizia comisiei este de a comasa pentru lectura a doua acest proiect de lege cu proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016, luînd de bază proiectul nr.137.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamnă Apolschii,

Înțelegem că și acest proiect va fi comasat cu nr.137 din 4 aprilie 2016? Dacă puteți să ne mai dați încă o dată datele. Proiectul nr.137.

Da. Vă mulțumim.

În continuare, vă propun, onorat Plen, să examinăm și să dezbatem proiectul de Lege nr.469 din 16 noiembrie 2015 pentru modificarea unor acte legislative.

Subiectul nr.14 de pe ordinea de zi. Proiectul. Inițiat de un grup de deputați și prezintă doamna Bodnarenco.

Vă rugăm frumos, poftiți, la tribuna principală.

Doamna Elena Bodnarenco:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Protecția mediului este o problemă de o importanță globală care trebuie să devină o prioritate națională, deoarece vizează în mod direct condițiile de viață și sănătatea populației, realizarea intereselor economice, precum și capacitățile de dezvoltare durabilă a societății.

De aceea, un loc important în politica statului trebuie să ocupe soluționarea problemelor de mediu, fapt confirmat de articolul 37 al Constituției Republicii Moldova, care garantează dreptul fiecărui cetățean la un mediu înconjurător sănătos. Acest drept constituțional reprezintă temelia cadrului politic de la care pornesc direcțiile strategice din domeniul protecției mediului, utilizării durabile a resurselor naturale, garantarea securității ecologice etc.

Întru eficientizarea sistemului de control și responsabilizarea persoanelor implicate, se propune înăsprirea sancțiunilor pentru contravențiile în domeniul mediului și infracțiunii ecologice. Astfel, amendarea Codului contravențional și Codului penal presupune majorarea amenzilor de cinci ori pentru contravențiile în domeniul mediului, cum ar fi: încălcarea regimului de protecție a apelor, încălcarea modului de protecție și de folosire a subsolului, tăierea ilegală sau vătămarea arborilor și arbuștilor, încălcarea cerințelor securității ecologice, poluarea solului, tăierea ilegală a vegetației forestiere, distrugerea sau deteriorarea masivelor forestiere și alte contravenții în domeniul mediului și infracțiunii ecologice.

Considerăm că adoptarea acestui proiect de lege va contribui la responsabilizarea cetățenilor și autorităților centrale și locale în activitățile de mediu, ceea ce va spori ameliorarea calității mediului și utilizarea prudentă și rațională a resurselor naturale.

Proiectul dat a fost avizat pozitiv din partea Guvernului. Anticipând întrebările deputaților privind obiecțiile Direcției generale juridice și ale unor comisii privind majorarea cuantumului maximal al amenzilor, ceea ce a creat norma de conflict cu legislația actuală, autorii susțin că pentru lectura a doua sîntem gata să micșorăm acolo unde am depășit aceste norme.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim, doamnă Bodnarenco.

Și în continuare, o rugăm pe doamna Apolschii să ne prezinte raportul comisiei. Poftiți. La proiectul nr.469 din 16 noiembrie 2015.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,
Onorat Parlament,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege, inițiativă legislativă a unui grup de deputați, care se referă la amendarea atât a Codului contravențional, cât și a celui penal, care vin cu suplinirea unor norme juridice ce ar conduce la majorarea amenzilor de cinci ori pentru contravențiile de mediu, cum ar fi... așa cum le-a expus doamna autor.

Autorii consideră că adoptarea acestuia va contribui la responsabilizarea cetățenilor, autorităților administrației publice față de problemele de mediu.

Proiectul a fost avizat de 5 comisii parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, este prezent și avizul Guvernului.

O bună parte din propunerile care se conțin în acest proiect se conțin și în proiectul nr.137, autor fiind Guvernul.

Comisia, în aceste condiții, cu vot unanim, propune Parlamentului spre examinare în ședința în plen a proiectului de Lege nr.469 din 16 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în primă lectură și comasarea acestuia pentru lectura a doua cu proiectul de Lege nr.137 din 4 aprilie 2016, inițiativă legislativă a Guvernului, care se referă la modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Țurcan,

Poftiți, aveți o întrebare.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc.

De fapt, eu deja am pomenit acest proiect de lege. Conceptual, Comisia drepturile omului și relații interetnice a susținut acest proiect de lege. Într-adevăr, este unul foarte important pentru interesul societății, dar, iarăși, plafoanele maxime care sînt stabilite depășesc, în acest proiect de lege, depășesc plafoanele maxime care sînt prevăzute în articolul 34 al Codului contravențional și articolul 64 al Codului penal. Și aici noi clar că trebuie să le corelăm ca să nu fie ... o încălcare.

Doamna Raisa Apolschii:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Eu, cu titlu de informare, vreau să zic că avem creat un ..., un grup de lucru, așa pot să zic, pentru ziua de luni în care o să revedem toate... și prin prisma proiectului nr.137, și prin prisma proiectului nr.269 care urmează să fie discutat și o să ajustăm toate amenzile la normele legale care există. Mai mult decît atât, probabil că, o să venim cu un proiect definitivat, incluzînd și aceste proiecte care sînt comasate pentru lectura a doua la proiectul nr.137.

Așa că, noi o să ținem cont de acest lucru și este de datoria noastră s-o facem.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări.

Înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect, avem o luare de cuvînt. Și îl rugăm pe domnul Roman Boțan să vină la tribuna principală pentru luare de cuvînt.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

Domnule Președinte al Parlamentului,

Onorată asistență,

Stimați deputați,

Toți conștientizăm necesitatea amendării Codului contravențional, toți ne dorim ca legea să fie una aplicabilă, să corespundă realităților și să producă efecte juridice scontate. Mai mult, deputații au prezentat sau urmează să prezinte, inclusiv deputații din fracțiunea din care fac parte, Frațiunea Partidului Liberal, inițiative legislative care vizează modificarea și completarea codului menționat.

Un alt proiect care vine să aducă modificări în această privință a fost elaborat de Ministerul Justiției. Este cert că, din momentul intrării în vigoare a Codului contravențional și pînă în prezent, au fost identificate o serie de lacune, ceea ce impune necesitatea realizării modificărilor de rigoare, modificări care trebuie să corespundă schimbărilor economice și sociale apărute în societate, dar și imperativelor de aplicare în practică. Pentru că teoria sună bine, dar aplicarea în practică demonstrează grave curențe. Fie că presupun revizuirea faptelor și sancțiunilor prevăzute actualmente sau completarea cu noi contravenții, proiectele noi de modificare a codului trebuie să permită implementarea adecvată, corectă, calitativă și promptă a prevederilor Legii contravenționale.

Modificările și completările care vor fi propuse pot fi discutate, dezbătute, eu, însă, vreau să vă atenționez, stimați deputați, despre necesitatea revizuirii competențelor agenților constatori prin specificarea clară a atribuțiilor acestora care să corespundă realităților, pentru că legile trebuie să fie realiste și aplicabile.

Doamnelor și domnilor deputați,

Vorbesc despre atribuirea statutului de agent constator pentru reprezentanții organelor administrației publice locale. Mulți dintre dumneavoastră fac des referință la noțiunile de „descentralizare”, „autonomie locală” și vă dau dreptate, doar că vorbele trebuie să corespundă cu faptele. De aceea reiterez acest deziderat în domeniile lor de competență, organele administrației publice locale, prin reprezentanții săi, pot și trebuie să aibă calitatea de agent constator. Parțial acest aspect a fost rezolvat prin faptul că la 19 iulie 2016 a intrat în vigoare prevederea articolului 423 cu indicele 9 „Administrația publică locală”.

Vreau să relev faptul că în Republica Moldova Parlamentul are competența exclusivă de a reglementa care fapte constituie contravenții și care pedepse urmează a fi aplicate.

În țările europene care pun accent, cu adevărat, pe autonomia locală, legislația prevede că contravenția este fapta stabilită și sancționată, ca atare, prin lege și prin deciziile consiliilor locale. În acest ultim caz, prin deciziile consiliilor locale se stabilesc și se sancționează contravenții în toate domeniile de activitate în care acestora li s-au atribuit atribuții prin lege, în măsura în care domeniile respective nu sînt stabilite contravenții prin alte legi.

Mai mult decît atît, sumele provenite din amenzile aplicate în temeiul deciziilor autorităților administrației publice locale fac venit la bugetul local respectiv, amenzile aplicate în temeiul legislației contravenționale generale fac venit la bugetul de stat. În cazul României, în cota de 75 la sută, diferența revenind unității din care face parte agentul constator, respectiv, autorității pe care reprezintă acest agent constator.

În Republica Moldova domeniile de activitate ale autorităților publice locale sînt stabilite prin Legea privind descentralizarea administrativă. Mai avem de parcurs ceva cale pînă la realizarea unei autonomii locale reale. Totuși, problemele esențiale se regăsesc în domenii de constatare și sancționare a contravențiilor privind construcțiile neautorizate și intervențiile neautorizate la construcțiile existente, ocuparea nelegitimă a terenurilor, desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător și comerțul în spații și teritorii neautorizate în acest sens de administrația publică locală.

Personal, activînd în calitate de viceprimar al orașului Orhei, am constatat în practică, acest Cod contravențional nu oferă soluții pentru rezolvarea problemelor invocate.

Autoritățile publice locale, în virtutea articolului 29 litera t) din Legea privind administrația publică locală, sesizează organele competente, acestea fiind obligate să reacționeze cu promptitudine. Promptitudinea cu care organele specializate ale statului intervin pentru constatarea și tragerea la răspundere contravențională a persoanelor vinovate este esențială, pentru combaterea și prevenirea contravențiilor. De cele mai multe ori, autoritățile publice locale nu sînt auzite, fie din motive care țin de capacități și de insuficiența resurselor umane în aceste instituții care reprezintă agenții constatori, fie din motive de altă natură.

Prin urmare, expiră perioada de prescripție, persoanele se adresează în instanțele de judecată și reușesc să-și legalizeze construcțiile neautorizate. În rezultat, aproape în toate localitățile Republicii Moldova avem o puzderie de construcții ilegale, intervenții neautorizate la construcțiile existente, comerț ilicit în locuri neautorizate, inclusiv cu produse perisabile. Și asta chiar dacă avem organe competente să soluționeze aceste cazuri.

Prevederile Codului trebuie să ofere soluții pentru a decima orice tentativă de încălcare a Legii contravenționale și pentru a preîntîmpina coruptibilitatea unor indivizi din organele care au statut de agent constator.

Autoritățile locale sînt cele cărora cetățenii din teritoriile administrate le cer măsuri de contracarare a acestor fenomene, chiar dacă legislația actuală nu oferă

posibilitatea reală de a rezolva direct aceste probleme. Este imperios să ținem cont de realitate.

În acest context, menționez că Programul de activitate al Guvernului prevede dezvoltarea conceptului de poliție comunitară, ceea ce ar permite soluționarea problemelor la nivelul comunităților sub egida APL-ului și a curenților în materia aplicării normelor contravenționale la nivel local.

Solicităm ca acest aspect să fie un demers care să se bucure de finalitate.

Stimați deputați,

Proiectele puse astăzi în discuție se preconizează a fi comasate cu proiectul de modificare și completare a Codului contravențional al Guvernului. Vă îndemn să depunem efort pentru ca actul legislativ final să fie unul care ține cont de cele invocate anterior și ar cuprinde reglementări normative clare, precise și previzibile.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi,

Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr.469 din 16 noiembrie 2015.

Și trecem în continuare la următorul proiect de pe ordinea de zi, subiectul nr.15, proiectul de Lege nr.9 din 26 ianuarie 2016 pentru modificarea și completarea Codului contravențional,.

Prezintă proiectul, din numele grupului de deputați, domnul Mudreac.

Vă rugăm frumos, la tribuna principală.

Se pare că astăzi este ziua Codului contravențional.

Poftiți.

Domnul Radu Mudreac:

Onorat Parlament,

Prezint proiectul nr.9, proiectul de modificare a Codului contravențional, ca urmare a vizitelor de lucru și a ședințelor de lucru, mai bine zis, a Comisiei agricultură și industrie alimentară în acele 4 ședințe în teritoriu, unde au parvenit acele necesități de a modifica Codul contravențional.

Normele proiectului prin care se propun contravențiile respective vin să actualizeze și să ajusteze prevederile contravenționale cu legislația Republicii Moldova în domeniu.

Una dintre lacunele depistate și pe parcursul aplicării prevederilor codului rezidă în faptul că competența examinării cauzelor contravenționale în domeniul siguranței alimentelor este atribuit în prezent unor instituții care nu există. Agenția Fitosanitară și Inspectoratul General Agricol. Această circumstanță generează dificultăți la examinarea cauzelor contravenționale de către instanțele de judecată și, în cele din urmă, fac ineficiente prevederile codului.

Pentru eliminarea acestei lacune, se propune substituirea sintagmelor „Agenția Fitosanitară”, „Inspectoratul General Agricol” și „Agenția Sanitar-veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală” prin denumirea generică „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”.

Proiectul de lege va permite implementarea adecvată și calitativă a prevederilor Legii contravenționale și ceea ce în consecință va contribui la realizarea scopului urmărit prin aplicarea răspunderii contravenționale.

Prin urmare, în scopul eliminării lacunelor depistate ca rezultat al aplicării legislației în domeniul supravegherii fitosanitare, sanitar-veterinare, siguranței calității și igienei produselor alimentare, controlul semincer, stabilirii unor sancțiuni contravenționale pentru faptele interzise de... actele legislative și normative din domeniul agroalimentar, dar care nu se regăsesc în Codul contravențional, prevenirii faptelor de cruzime și violență față de animale, este binevenită modificarea și completarea Codului contravențional în redacția propusă.

Acest proiect este elaborat de membrii comisiei și este propus spre atenția dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și în continuare, întrebări.

Domnule Ghilețchi,

Aveți prima intervenție.

Poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dumneavoastră aveți un capitol aparte aici legat de cruzimea față de animale, da, în acest proiect de lege și iată o sancțiune pentru îngroparea animalului în loc neautorizat.

Domnul Radu Mudreac:

Încă o dată, vă rog, că...

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Dumneavoastră în acest proiect de lege aveți un capitol aparte, legat de cruzimea față de animale, da, articolul 157 punctul 5 și o sancțiune ține de îngroparea animalului în loc neautorizat.

Domnul Radu Mudreac:

Da.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Întrebarea este: avem noi astăzi locuri autorizate pentru a înmormînta cîinii, pisicile, adică unde trebuie să-i înmormîntăm ca să nu fim sancționați?

Domnul Radu Mudreac:

Sînt cimitirele pentru animale.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Poftim?

Domnul Radu Mudreac:

Sînt cimitirele pentru animale, sînt acele gropi autorizate la ziua de astăzi, sub denumirea gropi Bekari, unde administrarea publică locală este obligată pentru a prezenta aceste gropi care au mai rămas în localități. Unde nu sînt, este necesar de a le avea. Asta nu înseamnă că îngroparea animalelor este permisă în locuri care și cui îi bate prin cap să le... sau cum este mai... și de obicei sînt aruncate în locuri neautorizate.

De aici și parvin cu acest articol pentru neadmiterea răspîndirii diferitor boli pentru animale și comune omului în teritoriul care este.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Păi, eu am înțeles raționamentul, doar că nu sînt sigur de ceea ce spuneți dumneavoastră, că noi avem cimitire pentru animale. Adică, un simplu cetățean ar trebui informat și el ar trebuie să știe unde se înmormîntează acest animal, ca să-l sancționezi pentru că nu l-a înmormîntat acolo. Și eu mă tem că noi introducem anumite sancțiuni fără ca să oferim soluții la această problemă. Ea este, problema există, dar nu sînt sigur că...

Domnul Radu Mudreac:

Pentru aceasta în teritoriu activează servicii specializate, serviciul sanitar-veterinar, medicii veterinari, îi revine în mare măsură și responsabilitatea administrației publice locale pentru amenajarea acestor teritorii.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Bine. A doua întrebare. Îndemnarea publică sau justificarea cruzimii față de animale, adică nu știu iarăși cît e de clar definit îndemnarea publică cînd vorbim de cruzimea față de animale.

Dacă unui părinte adică... sau un copil a fost mușcat de un cîine și părintele se revoltă, vine presa și el dă un interviu, și el e foarte nemulțumit, el poate fi chiar, să zic așa, plin de revoltă față de ceea ce i s-a întîmplat, cine va defini îndemnul cruzimii față de animale? Adică mie mi se pare că totuși introduceți niște noțiuni ori nu le vom putea aplica, ori ele sînt doar declarative, așa.

Cum pot eu defini dacă exprimarea acestei nemulțumiri legată de faptul că un cîine de pe stradă mi-a mușcat copilul este îndemn al cruzimii sau nu este îndemn al cruzimii față de animale?

Domnul Radu Mudreac:

Sînt cazuri diferite. Noi ceea ce avem în ultimii 20 de ani, cu atît mai mult ceea ce se întîmplă ba chiar și în mai multe localități, mai specific este municipiul Chișinău, unde sînt animalele care sînt fără stăpîn. Însă avem și animale cu stăpîn, care sînt plimbate prin locurile unde sînt terenuri de joacă pentru copii și alte locuri publice, însă avem și alte categorii de oameni care anume îndeamnă spre aceasta, sînt organizate și altceva, sînt organizate și acele lupte neautorizate să... de aceea și este necesitate ca în ziua de astăzi să fie aplicate aceste sancțiuni de a nu admite acest îndemn la cruzimea față de animale.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Ghilețchi,

Dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Poftiți.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da, aveți dreptate, dar eu nu m-am referit la sancțiunile despre care dumneavoastră ați vorbit. Ele sînt binevenite. Cînd un cîine este plimbat fără botniță, fără lesă, acestea sînt la locul lor. M-am referit doar la acest aspect pentru că dumneavoastră vorbiți de, nu știu, lupte între animale.

Îndemnul la cruzime pentru mine sînt noțiuni care ar trebui clar definite. Eu la aceasta am vrut să vă atrag atenția, pentru că dacă vrem să aplicăm aceste noțiuni, ele ar trebui, încă o dată, să aibă o definiție clară, mai cu seamă că dumneavoastră ați văzut și avizul Guvernului că e un șir de obiecții acolo vizavi chiar și de articolul 158 – permiterea cîinilor, da, și a pisicilor în locuri unde sînt produse alimentare, cu excepția altor genuri de cîini.

Adică și aici tot e interesant, un alt cîine poate intra, permiterea unui alt cîine nu mai poate intra. Cine răspunde că un cîine s-a băgat din întîmplare, a intrat într-un anumit depozit sau într-un alt local?

Adică sînt elemente, repet, care am văzut și în avizul Guvernului ca semne de întrebare față de acest proiect de lege.

Domnul Radu Mudreac:

Proiectul dat de lege care este prezentat, el este integral. A fost prezentat în cadrul proiectului Guvernului nr.137 în redacția care eu v-o prezint acum integral.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Vreamea.

Poftiți.

Domnul Igor Vreamea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule președinte și autor,

Iată, la punctul 5 din proiect unde se vorbește despre conținutul articolului 157 la Codul contravențional alineatul (1) este vorba despre bunăstarea animală, nerespectarea cerințelor de bunăstarea animală.

Spuneți-mi, vă rog, sînt careva criterii stabilite referitor la bunăstarea animală sau nu?

Domnul Radu Mudreac:

Da, este...

Domnul Igor Vreamea:

Ca să știm ce sancționăm pînă la urmă.

Domnul Radu Mudreac:

Sînt aprobate prin hotărîri de Guvern ceea ce ține de bunăstarea animală. Aici este Regulamentul de întreținere animalelor, ceea ce și este confirmat modalitatea de întreținere animală și definiția „bunăstarea animală”, inclusiv ceea ce ține de regulamentele de... Comisiei Europene care au fost deja aprobate prin diferite hotărîri de Guvern.

Bunăstarea animală ... categoric de regulile și cerințele de întreținere a animalelor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Vreamea,

Dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Domnul Igor Vreamea:

Da, în același context atunci apare întrebarea dacă ele sînt stabilite, pe mine m-ar interesa dacă vorbim despre, spre exemplu, cîinii vagabonzi, care-i bunăstarea, cine va fi sancționat pentru nerespectarea acelor condiții de bunăstare animală care ele sînt stabilite, da...

Domnul Radu Mudreac:

Bunăstarea animalelor și anume ceea ce se aplică, articolul dat, se referă anume la animalele cu stăpîn, animalele productive, însă la animalele fără stăpîn nu pot fi aplicate articolele ceea ce ține de bunăstarea animalelor, pentru că, din start, definiția de animale fără stăpîn nu este... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Vreamea:

Să nu fie prea vagă această noțiune.

Domnul Radu Mudreac:

Nu este.

Domnul Igor Vreamea:

De asta pe mine mă interesează.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Țuțu.

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Constantin Țuțu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Spuneți, vă rog, sînt animale care sînt bolnave, care nu este benefic să fie îngropate, ele trebuie arse, după mine, cum eu știu, atunci cum noi procedăm? Care este procedura? Ce se fac cu ele?

Domnul Radu Mudreac:

În asta și constă întrebarea ce a fost anterior adresată, îngroparea animalelor în locuri neautorizate. Pentru asta sînt și instituții ale statului care apreciază boala animalului sau motivul morții animalului și stabilesc care ar fi modalitatea de utilizare a acestui cadavru: prin îngropare, prin ardere sau alte metode care sînt.

Dacă să luăm ca bază astăzi trasabilitatea și identificarea animalelor pe teritoriul Republicii Moldova în dependență de specii, este obligatoriu prin lege. De aceea, viața unui animal identificat o cunoaște ... specialiștii din domeniu cunosc care este. Și atunci cînd apare motivul morții unui animal, atunci se stabilește modalitatea de utilizare a acestui cadavru: prin ardere sau prin îngropare, sau prin alte metode ce sînt. Asta și ...

Domnul Constantin Țuțu:

Dumneavoastră vorbeți de cimitire. Cîte cimitire avem noi pe teritoriul Republicii Moldova? Dacă puteți să spuneți.

Domnul Radu Mudreac:

Pe teritoriul municipiului Chișinău noi avem un cimitir de animale, care este utilizat totodată ca și azil pentru animale, totodată este utilizat și ca groapă, cum am numit-o anterior, groapa Bekari. În rest ceea ce ține de cimitirul de animale și locul de utilizare a cadavrelor urmează ca administrarea publică locală împreună cu consiliul local să stabilească locul de utilizare a cadavrelor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, doamna Spatari.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Mihaela Spatari:

Da. Mulțumesc.

La articolul 126¹, pe care îl propuneți dumneavoastră în acest proiect, veniți cu sancțiunea pășunatului comun al diferitor specii de animale. Întrebarea mea este, cum exact ar fi aplicate prevederile articolului propus? Sau cum vor fi identificați subiecții contravenției în acest caz?

Domnul Radu Mudreac:

Ceea ce ține de pășunatul în comun și stabilirea subiecților în acest caz. Orișice pășunat care are loc la începutul sezonului pășunatului sau la momentul pășunatului este autorizat de către instituțiile abilitate, inclusiv administrarea

publică locală. Mai departe pășunatul este monitorizat în permanență, ceea ce ține de sănătatea animală și procedurile ceea ce ține de profilaxia animalelor, adică mă refer la medicii veterinari din teritoriu, la inspectorii din teritoriu, care, totodată, și aplică condițiile pășunatului și încălcarea acestor condiții, va fi aplicat articolul care l-ați menționat.

Doamna Mihaela Spatari:

Eu mai întâi ca o precizare. Totuși consider destul de inoportună și mai curînd neaplicabilă decît oportună această prevedere. Ori, de fapt, pe cine sancționăm în acest caz? În special dacă știm ce se întîmplă în localități, avem două persoane fizice care se folosesc de acele pășuni. Întrebarea este, pe cine sancționăm că a venit cu două specii diferite de animale?

Și acum trecînd la a doua întrebare. Dumneavoastră mai propuneți și modificări la articolul 91 care ține de fumat și consumul de băuturi alcoolice în locuri nepermise. În același timp, conform notei informative, proiectul de lege are drept scop ajustarea legislației contravenționale în domeniul agricol. Întrebarea mea este, cum se leagă, de fapt, modificările la acest articol de întregul proiect?

Domnul Radu Mudreac:

În nota informativă eu m-am referit și la ceea ce ține de siguranța alimentelor, calității și igiena produselor alimentare. Dacă ne referim la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor care va aplica în mare majoritate aceste sancțiuni, îi revine, conform statutului și Regulamentului de activitate al Agenției, aplicarea sancțiunilor ce țin și de siguranța alimentelor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Am următoarea întrebare. La fel, cum am mai spus, consider că normele pe care le stabilim trebuie să fie aplicabile în practică. Cum au menționat și antevorbitorii, aceste prevederi trebuie să țină neapărat cont de realități și de felul cum putem să aplicăm sancțiunile și care sînt subiecții sancțiunilor. Și de aceea consider că întrebarea care a adresat-o antevorbitorul este una perfect justificată.

În acest sens, vă ofer și o altă întrebare. La articolul 196¹ „Încălările regulilor zootehnice” alineatul (4) dumneavoastră prevedeți sancționarea persoanelor, presupun a tuturor persoanelor, care se ocupă cu monta clandestină. Cum asigurăm aplicarea acestei prevederi?

Vă mulțumesc.

Domnul Radu Mudreac:

Ceea ce ... Și vreau să menționez că în Republica Moldova, începînd cu anul 2008, este aplicată Legea nr.231 ceea ce ține de identificarea obligatorie a

tuturor animalelor productive. Responsabil de aplicarea acestei legi este Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care în urma fuzionării cu alte instituții este și Inspectoratul Zootehnic, care este responsabil de controlul asupra cerințelor zootehnice în teritoriu. Inclusiv atunci când are loc și monta clandestină animalele identificate sînt monitorizate de specialiști în teritoriu.

Întrebarea și problema constă atunci când prin această montă clandestină sînt infectate animalele care urmează pe urmă să fie tratate sau apar probleme în reproducere. Asta și a fost necesitatea aplicării acestui articol.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Boțan,

Dacă aveți precizare sau a doua întrebare?

Domnul Roman Boțan:

O precizare. Eu consider că prevederile sînt bune, totuși ele trebuie să țină cont de aplicabilitatea în practică. Pentru că avem și alte domenii în care există agenți constatatori care nu fac treabă și eu deja am menționat care sînt ele. Avem, de exemplu, Agenția pentru Protecția Consumatorilor care este responsabilă de anumite aspecte privind comerțul ilicit, dar nu are capacitatea de a acoperi întreaga Republică Moldova și fiecare localitate în parte. Prevederea s-ar părea că este bună, dar aplicabilitatea în practică contează cel mai mult. Asta am vrut să precizez.

Mersi.

Domnul Radu Mudreac:

Domnule deputat,

Vreau să spun că la elaborarea acestui proiect a fost creat un grup de lucru, unde au luat parte specialiști din Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a fost întocmit în așa un mod împreună ca să poată fi aplicabilă în teritoriu, nu de dragul întocmirii acestor modificări.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Mudreac.

Și în continuare, o rugăm pe doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei pentru acest proiect pentru lectura întîi.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat acest proiect de lege, el, într-adevăr, ridică un șir de întrebări. Șapte comisii au propus examinarea proiectului de lege în cadrul

ședințelor, Direcția generală juridică a înaintat obiecții de ordin tehnico-legislativ, Guvernul susține proiectul de lege venind cu propuneri și obiecții, cu excepția modificărilor la articolele 406 și 408 din Codul contravențional.

În rezultatul dezbaterilor, comisia, cu votul unanim, propune proiectul de Lege nr.9 spre examinare și aprobare în primă lectură în cadrul ședinței plenare. Acest proiect s-a luat decizia să fie comasat pentru lectura a doua cu proiectul nr.137, inițiativă legislativă a Guvernului privind modificarea și completarea Codului contravențional, ultimul fiind luat drept proiect de bază.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim, doamnă Apolschii.

Dragi colegi,

Aici se încheie dezbaterile la proiectul de Lege nr.9 din 26 ianuarie 2016 pentru modificarea și completarea Codului contravențional.

Și în continuare, vă propun să examinăm și să dezbatem subiectul nr.18 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege nr.418 din 30 octombrie 2015 privind modificarea și completarea Codului contravențional, inițiat de un grup de deputați și prezentat în plenul Parlamentului de domnul Boțan.

Poftiți, la tribuna principală.

Domnul Roman Boțan:

Stimați colegi,

Propun spre atenția dumneavoastră examinarea proiectului de Lege privind modificarea și completarea Codului contravențional al Republicii Moldova, proiectul înregistrat cu nr.418 din 30 octombrie 2015.

Prezentul proiectul de lege vine să aducă claritate și eficiență în procesul de combatere a fenomenului comerțului neautorizat, conform ultimelor modificări nenotificate. Comerțul neautorizat este o problemă majoră cu care se confruntă atât consumatorii, cât și administrația publică locală.

Pe străzile localităților din Republica Moldova lesne pot fi observate persoane care neautorizat și contrar legislației în vigoare desfășoară activități de comercializare a produselor alimentare ușor alterabile: carne și produse din carne, lapte și produse din lapte, pește, ouă și altele, fapt ce pune în pericol sănătatea populației și contribuie la apariția ... toxiinfecțiilor alimentare.

De asemenea, grav este discreditată activitatea agenților constatori în acest domeniu care nu fac față problemei, iar solicitările administrației publice locale rămân fără răspuns. În prezent toate produsele care ajung să fie comercializate în piețe sau în magazine au fost testate și sînt produse sigure potrivit Agenției pentru Siguranța Alimentelor. Agenția nu poartă, însă, răspundere pentru comerțul neautorizat, motiv pentru care consumatorii sînt îndemnați să nu procure fructe, legume sau alte produse alimentare comercializate pe la colțuri de stradă. Această măsură este inefficientă. Produsele ce se comercializează neautorizat nu au acte

care să confirme calitatea acestora, iar consecințele consumării unor asemenea alimente pot fi grave.

Asortimentul de produse comercializate neautorizat pe străzile din localitățile Republicii Moldova, de la flori la produse și accesorii de uz casnic și alte game, sînt utilizate, produc venituri pentru persoane dubioase. De ce? Furnizorii în orașele mari, practic, livrează marfa către mai multe puncte neautorizate de comerț, astfel fenomenul comerțului neautorizat, care era sporadic la început, acum a căpătat un caracter organizat, iar organizatorii acestuia sînt unii agenți care și-au mai găsit cîteva puncte pentru desfacere, fără a achita taxele cuvenite la bugetul unității administrativ-teritoriale și în bugetul de stat.

Dreptul de constatare și aplicare a sancțiunilor prevăzute în Codul contravențional trebuie acordat autorităților publice locale care se confruntă direct și sînt cele mai cointerestate în combaterea acestui fenomen.

Implementarea proiectului propus nu presupune alocări financiare din contul mijloacelor bugetare. Modificările propuse prin proiectul de lege au rolul de a soluționa realmente problemele invocate și a da posibilitatea contracarării eficiente a fenomenului comerțului ilegal.

Propunem aprobarea proiectului în primă lectură și comasarea acestuia cu proiectul Guvernului nr.137 din 4 aprilie 2016.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, intervenții.

Vă rog frumos, domnule Apostol.

Poftiți.

Domnul Ion Apostol:

Domnule deputat,

Cunosc faptul că ați activat în calitate de viceprimar al orașului Orhei. Spuneți vă rog, cum ați combătut acest fenomen în orașul respectiv?

Domnul Roman Boțan:

Fenomenul comerțului neautorizat este o problemă gravă nu numai pentru orașul Orhei, dar pentru oricare localitate din Republica Moldova și mă refer mai ales la orașele mari. Mulți deputați de obicei fac referință la capitală, probabil, nevăzînd că în jur, de asemenea, sînt probleme foarte grave la aceste capitale.

Activînd în calitate de viceprimar, am constituit un grup prin care am încercat să unesc toți ... reprezentanții agenților constatatori care trebuie să facă ordine în acest domeniu. Am făcut pliante care au fost distribuite comercianților care vindeau neautorizat. Totuși, măsurile luate au fost ineficiente. Nici inspectorul fiscal, nici poliția, nici Agenția pentru Protecția Consumatorilor nu fac față comerțului neautorizat, iar dezordinea de pe străzi este pusă pe seama autorităților publice locale care trebuie să administreze aceste teritorii. Cetățenii solicită ca

primarii sau consiliile locale să ia măsuri. Totuși, posibilitatea de a lua aceste măsuri ține de competența altor agenți constataatori.

De aceea, acest proiect de lege vine să remedieze aceste probleme pentru autoritățile publice locale, astfel încât pe străzile din Republica Moldova să fie ordine, iar produsele ... care urmează să fie comercializate, să poată fi comercializate doar în spații în care este permis acest lucru.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

A doua întrebare sau precizare, domnule Apostol, poftiți.

Domnul Ion Apostol:

Precizare, întrebare.

Domnule deputat,

Totuși, pentru a face ordine într-un domeniu trebuie să vedem cauzele, în primul rând, care au generat astfel de situație. Fiindcă la infinit o să vorbim despre aceste lucruri și peste ani și ani și n-o să rezolvăm nimic. Sînteți sigur că noi o să rezolvăm în timpul apropiat această problemă?

Domnul Roman Boțan:

Eu sînt convins că vom găsi dorința tuturor deputaților, mai ales acelor care au făcut vreo dată parte din administrația publică locală, pentru a soluționa aceste probleme. Sînt convins că proiectul poate fi îmbunătățit, fiind comasat cu proiectul de bază al Guvernului, fiindcă vor fi comasate majoritatea proiectelor, pentru a fi rezolvat atît aspectul comerțului neautorizat, cît și aspectul construcțiilor ilegale.

Sînt probleme care întotdeauna sînt vociferate, dar niciodată deputații n-au avut capacitatea și voința de a le rezolva în mod real, atribuind competența de agenți constataatori unor autorități care sînt... nu au capacități și resurse umane de a acoperi întreg teritoriul. De aceea, autoritățile care administrează localitățile, autoritățile publice locale sînt în măsură să influențeze direct sau să rezolve direct aceste probleme.

Eu sînt convins că ... odată ce acest proiect va fi aprobat în primă lectură, fiind comasat, ulterior, cu proiectul nr.137, va aduce răspuns la întrebarea dumneavoastră și nu numai răspuns, dar va avea o aplicare practică.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Lebedinschi, poftiți.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Mulțumesc.

Stimate domnule coleg,

Dumneavoastră în proiectul nr.418, cred că nr.417 tot dumneavoastră o să-l prezentați, îmi dau seama, includeți în ambele proiecte articolul 401¹ „Administrația publică locală ca agent constator”.

Codul contravențional prevede în articolul 423⁹ administrația publică ca agent constator.

Domnul Roman Boțan:

Vă răspund la această întrebare. Ați observat că proiectul a fost înregistrat la 30 octombrie 2015, iar prevederea ce ține de articolul 423...

Domnul Adrian Lebedinschi:

423⁹.

Domnul Roman Boțan:

... cu indicele 9 a intrat în vigoare câteva zile în urmă, în baza unei legi adoptate recent.

Domnul Adrian Lebedinschi:

În luna mai.

Domnul Roman Boțan:

Și apropo, parțial, înseamnă că deja am rezolvat un aspect important. Ar trebui să prevedem faptele din detaliu, articolul respectiv, astfel încât el să fie unul lucrativ și aplicabil.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Adică aș vrea să înțeleg, dumneavoastră o să solicitați totuși...

Domnul Roman Boțan:

Comasarea o să solicităm cu articolul de bază al...

Domnul Adrian Lebedinschi:

Mă interesează textul de bază, articolul 423⁹ o să fie modificat pe baza la propunerea care o faceți dumneavoastră sau nu?

Domnul Roman Boțan:

Nu. Sîntem de acord ca să-l îmbunătățim, nu neapărat să insistăm pe varianta noastră. Noi ne dorim ca la acest demers să lucrăm toți împreună, inclusiv dumneavoastră.

Domnul Adrian Lebedinschi:

Clar. Și la acest proiect dumneavoastră indicați că „în cazul depistării”, vorbim de articolul 273¹ alineatul (3) „În cazul depistării sistematice, de două sau

mai multe ori, a comerțului neautorizat, mărfurile, produsele se ridică. Transportarea, depozitarea și alte cheltuieli vor fi suportate de către contravenient”.

Cum vedeți dumneavoastră aceasta? A fost depistat că băbuța vinde lapte sau brânză, agentul constatator numai a doua sau a treia oară... adică dacă prima dată îl depistează, nu poate să-i ridice marfa. A doua, a treia oară, cum o ridică, care-i procedura? Și sînt produse ușor alterabile. Cum o să le păstrați, în ce condiții? Urmează după aceasta ce să faceți cu dînsule? Să le întoarceți înapoi, să le răscumpere?

Domnul Roman Boțan:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru grija și atenția pe care o manifestați pentru acest proiect.

Respectiv, consider că sînteți cointeresați că aceste prevederi să intre în vigoare.

Ceea ce ține de acest alineat, consider că el, într-adevăr, poate fi îmbunătățit, dar este un semnal de alarmă, pentru că oamenii nu respectă prevederile legislației, deoarece nu există ... niște prevederi care să aducă, ... să le implementeze în practică, am vrut să zic.

Ceea ce ține de confiscarea mărfurilor, probabil, este un pic... (*Voce nedeshușită din sală.*) Pofțim? Ridicarea, da, ceea ce ține de acest aspect, noi o să revenim și o să revedem acest lucru în lectura a doua.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Deliu, în continuare.

Pofțiți.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Într-adevăr, este o problemă și e necesar ca noi să ne implicăm în combaterea acestui flagel.

Dar, domnule Boțan, eu o să repet, ceea ce ați spus și dumneavoastră în luarea de cuvînt că orișice lege trebuie să fie aplicabilă. Respectiv, poate o să repet ceea ce spunea și domnul Lebedinschi.

La articolul 400¹, mă rog, va fi schimbat articolul, dar la agentul constatator. Eu, spre exemplu, nu înțeleg cine va fi, „se constată de către administrația publică locală” și, respectiv, urmează alineatul următor că „sînt în drept să examineze și să aplice sancțiunile, în limitele competenței, reprezentanții autorității publice locale sau agentul constatator desemnat de administrația publică locală”. Ce se are în vedere reprezentanții administrației publice locale? E vorba de consiliu, e vorba de funcționari, e vorba, nu știu, de cine...

Fiindcă noi trebuie să extindem acest proiect, nu ne referim doar la urbe, fiindcă sînt aceste probleme și în localitățile rurale, însă în localitățile rurale statele

de personal sînt 3 oameni în cruce, 4, 5 unități – statele de personal. Cine va fi cel care va fi desemnat agent constatator?

Poate era necesar aici de inclus expres că primarul sau altcineva? Iată o întrebare la care aș vrea să aflu răspuns.

Domnul Roman Boțan:

Da, vă dau dreptate la această observație și consider că răspunsul deja puteți să-l primiți dacă lecturați articolul 423⁹, care a intrat recent în vigoare, care prevede că au dreptul să constate contravenții și să încheie procese-verbale reprezentanții autorității administrației publice locale în limitele competenței sau agentul constatator desemnat de către primar.

Mai mult decît, în proiectul Guvernului, prevede modificări la acest capitol, sînt în detalii menționați care șefi de servicii pot constata anumite contravenții.

Iar atunci cînd va fi comasat acest proiect, probabil, va fi o viziune clară, fiindcă vom lua în considerare absolut toate aspectele pentru ca această lege să fie, într-adevăr, aplicabilă.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Deliu,

Dacă mai aveți... Mai aveți altă întrebare.

Poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Da. Întîi o clarificare. Deci eu sînt de acord cu ceea ce spuneți dumneavoastră, dar poate era necesar ca lucrul acesta să-l spuneți la prezentare, fiindcă eu citesc atent avizul Guvernului, și aici va fi o a doua întrebare, care în final menționează că, reieșind din cele expuse, proiectul de lege nu poate fi susținut în redacția propusă.

Ce aveți de gînd să faceți pentru ca Guvernul să accepte o altă redacție?

Domnul Roman Boțan:

Am înțeles. Avem de gînd să comasăm acest proiect cu proiectul Guvernului, pentru ca în final să existe o lege calitativă. Iar poziția Guvernului bineînțeles că noi o înțelegem. Eu n-am văzut nici o guvernare care să cedeze unei atribuții administrației publice locale. Iar acum am găsit acest... și vom face absolut tot posibilul ca administrația publică locală să aibă această calitate și nu doar s-o aibă, dar și s-o aplice în practică.

Mai mult decît, proiectul Guvernului a fost înregistrat ulterior. Deci în aviz se făcea referință la un anumit proiect. Este viziunea dumnealor, dar consider că dumneavoastră, dragi deputați, cei care aveți tangență cu administrația publică locală, cei care vizitați teritoriul, vă dați seama că acestea sînt niște probleme foarte importante și ele urmează a fi soluționate. N-au fost soluționate ani de zile și

consider că noi, împreună cu dumneavoastră, putem în lectura finală să adoptăm un proiect foarte bun.

Domnul Andrian Candu:

Da, o precizare. Vă rugăm frumos, domnule Deliu.
Poftiți.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Boțan,
Eu sper totuși ca problema să fie rezolvată. Am menționat la început că ea există și noi trebuie să facem tot posibilul ca să aducem legislația să fie aplicabilă. Iată asta eu aș dori.
Mulțumesc mult.
Succes!

Domnul Roman Boțan:

De acord. Vă mulțumesc pentru susținere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.
În continuare, domnul Reidman.
Poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Да, спасибо.

Конечно, проблема есть, и проблема очень серьезная, но мне кажется, и не кажется ли вам, что мы идем по пути наименьшего сопротивления, мы пытаемся решить проблему путем запрета. Не путем введения ее в организованное русло, а путем запрета.

Скажите, извините, я закончу, скажите, при разработке этого закона были ли какие-то изученные данные, сколько у нас людей торгуют, грубо говоря, в неположенных местах, как они распределены по дням недели... Например, или по сезону, чем они в основном торгуют и т. д., и далее местные органы должны организовать соответствующие места.

Вот организованы места торговли цветов, цветами, да, и мы не видим на улице в неавторизованных местах цветов, никто их там не продает, все ездят туда, куда надо.

Возможно ли торговать брынзой, творогом, маслом, так сказать, с асфальта, без холодильника и т. д. Может быть, не за то, что он торгует, а, может быть, за то, что он торгует, опасно его санкционировать. Это раз.

И второе. Люди выходят на улицу торговать не потому, что им нечего делать, а потому, что у них есть излишек, или они вынуждены продать что-то для того, чтобы выживать. Поэтому начинать надо с организации этого дела. Временные рынки, рынки на три часа, на два часа, рынки для торговли старыми книгами, рынки для торговли старыми вещами, блошинные рынки.

В Париже на... торгуют, развалы книжные, и никто не считает, что это неавторизованная торговля. Может быть, так подходить к вопросу. Извините.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc mult pentru interesul față de acest proiect și pentru întrebare.

Eu consider că nu este nevoie de nici o statistică să vă prezint, fiindcă aveți colegi foști primari și ai municipiului Bălți, și ai orașului Soroca care o să vă confirme că aceasta este o problemă foarte gravă.

Noi nu punem accentul pe sancționare, punem accentul pe prevenire și nu neapărat schimbăm această modalitate care deja era prevăzută în Codul contravențional, dar dorim ca administrația publică locală să devină agent constatatator în acest sens și consider că colegii dumneavoastră care au activat în administrația publică locală sînt de acord cu mine în acest sens, fiindcă am văzut deja proiecte care se refereau anume la aceste aspecte, înaintate inclusiv de fracțiunea pe care o reprezentați.

Ceea ce ține de persoanele care vînd, vă îndemn să vă aduceți aminte că recent a fost sau sînt... nu mai există noțiunea de „autorizare”, va fi „comerțul notificat”.

Prin urmare, administrația publică locală, într-adevăr, va fi obligată sau va fi nevoită să emită decizii ale consiliilor locale prin care să indice exact și teritoriile în care comerțul poate fi practicat. Probabil numai acest lucru va putea face administrația publică locală.

Evident este faptul că cei care se confruntă direct cu aceste probleme trebuie să le constate. Nu mai vorbesc de sancționare, bineînțeles, în dependență de contravenții, ele pot fi transmise către instanța de judecată, către Agenția pentru Protecția a Consumatorilor sau către comisia administrativă, dar consider că administrațiile publice locale vor identifica terenurile în care o să fie permis comerțul respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Lebedinschi.

Cer scuze... posibilitatea a doua întrebare.

Poftiți.

Domnul Adrian Lebedinschi:

În calitate de recomandare probabil.

Stimate domnule coleg,

Ați menționat și dumneavoastră că în articolul 423 nu este agent constatatator administrația publică locală, dar probabil cînd a fost examinat acel proiect s-a uitat să se facă modificări la articolul 393, unde se prevede ca autoritățile competente să soluționeze cauze contravenționale și este indicat agentul constatatator, prevăzut la articolele 400 pînă la 423 cu indicele 7, indicele 8 și 9 nu sînt incluși.

De aceea, din luna mai, de cînd au fost efectuate modificările la Codul penal, administrația publică locală pînă în prezent n-are dreptul să întocmească procese-

verbale și să constate contravenții. De aceea, mai bine introduceți aceste modificări.

Domnul Roman Boțan:

Da. Vă mulțumesc pentru observație.

Neapărat vom ține cont de cele ce ați propus dumneavoastră.

Vă mulțumesc pentru susținere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Boțan.

Și în continuare... Atît.

Vă mulțumim.

Aici se încheie sesiunea de întrebări-răspunsuri în adresa autorilor.

Și o invităm pe doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, să ne prezinte raportul comisiei pentru acest proiect în lectura întâi.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul în cauză. Proiectul a fost avizat de 5 comisii parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, Guvernul, care a dat un aviz negativ, de fapt. De menționat că Guvernul nu susține promovarea acestui proiect, dar și s-a expus totodată asupra unui șir de obiecții și propuneri cu care autorul a fost de acord.

Comisia, cu votul unanim, propune Parlamentului spre examinare în ședința în plen a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Codului contravențional nr.218 din 24 octombrie 2008 pentru lectura întâi și comasarea lui pentru lectura a doua cu proiectul de Lege nr.137 din 4 aprilie 2016 pentru modificarea și completarea Codului contravențional, luîndu-se de bază ultimul nr.137, inițiativă legislativă a Guvernului.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rugăm frumos, dacă aveți întrebări.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumesc.

Госпожа председатель, в 2015 году группа депутатов Парламента, в числе которых была и депутат Елена Боднарenco, зарегистрировала законодательную инициативу, в которой идет речь о наделении примаров или уполномоченных ими лиц правом констатировать все правонарушения, которые происходят на администрируемой ими территории.

Не считаете ли вы правильное объединить обсуждаемый проект закона номер 418 с тем проектом закона, рапорт на него также должна подготовить ваша комиссия.

Doamna Raisa Apolschii:

Dacă îmi spuneți ce număr poate și să-l ridicăm, să vedem. Bine, eu am să verific.

Doamna Elena Bodnarencu:

Я передам вам в письменном виде...

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am să verific.

Doamna Elena Bodnarencu:

... номер.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am să verific.

Mulțumesc.

Doamna Elena Bodnarencu:

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.418 din 30 octombrie 2015. Vom reveni la procedura de vot pentru aprobarea acestuia în primă lectură și din câte înțelegem, la sugestia comisiei, și pentru comasare la ora 13.00, precum am stabilit.

În continuare, însă, subiectul nr.19 de pe ordinea de zi, proiectul de Hotărâre nr.316 din 13 iulie 2016 privind modificarea și completarea Hotărârii privind crearea grupului de lucru pentru analizarea aspectelor juridico-constituționale și elaborarea proiectului de Lege privind statutul de neutralitate permanentă a Republicii Moldova.

Un proiect tehnic propus de Frațiunea Partidului Comuniștilor.

Prezintă doamna Bodnarencu.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Doamna Elena Bodnarencu:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

La 14 mai 2015 Parlamentul a adoptat Hotărârea nr.99 privind crearea grupului de lucru pentru analizarea aspectelor juridico-constituționale și elaborarea

proiectului de Lege privind statutul de neutralitate permanentă al Republicii Moldova, care prevede și componența nominală a acestui grup.

Din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, la momentul adoptării hotărârii, în componența grupului au fost delegați deputații Vladimir Vitiuc și Artur Reșetnicov. Deoarece, ulterior, deputații nominalizați au părăsit Frațiunea parlamentară a PCRМ și au fost excluși din rîndurile partidului, la momentul dat ei nu reprezintă fracțiunea. Ca rezultat astăzi Frațiunea PCRМ nu are în componența grupului de lucru nici un reprezentant. În acest sens, folosindu-se de drepturile constituționale și aplicînd prevederile Regulamentului Parlamentului, Frațiunea parlamentară a PCRМ înaintează proiectul de hotărîre prin care o delegă în componența grupului de lucru pe doamna Maria Postoico, membru al Frațiunii PCRМ.

Candidatura doamnei Maria Postoico a fost aprobată prin decizia Frațiunii parlamentare a PCRМ din 2 iunie 2016, procesul-verbal al ședinței Frațiunii PCRМ nr.14. În același timp, prin proiectul înaintat se introduc modificări cu referire la apartenența politică a unor membri ai grupului de lucru care au devenit deputați neafiliați.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Într-adevăr, e un subiect tehnic mai mult, iată de ce nu sînt întrebări.

Vă mulțumim pentru prezentarea acestui proiect.

Nu există nici raport al vreunei comisii, nici nu este necesar.

Trecem la următorul și la ultimul subiect de pe ordinea de zi, proiectul de Hotărîre privind aprobarea Declarației Politice a Parlamentului Republicii Moldova privind acceptarea Raportului Comisiei Internaționale prezidate de Elie Wiesel privind studierea Holocaustului.

Din numele grupului de deputați autori prezintă proiectul unul dintre ei, domnul Pistrinciuc.

Vă rugăm frumos, la tribuna principală.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Stimați colegi,

Deci am onoarea să vă aduc la cunoștință Declarația Politică a Parlamentului Republicii Moldova, proiectul Declarației, privind acceptarea Raportului Comisiei Internaționale prezidate de Elie Wiesel privind studierea Holocaustului. Gradul de maturitate al societății și clasei politice rezidă în capacitatea acesteia de a trata corect atît victoriile, cît și ororile istorice.

În istoria fiecărui stat există multiple momente de glorie care trebuie să alimenteze spiritul de apartenență la națiune, stat și comunitate, însă ignorarea sau uitarea anumitor perioade istorice care a adus suferințe și tragedie dezbină societatea și o îndepărtează de valorile umane.

În pofida trăirilor politice, a dificultăților economice, societatea noastră este una matură care tinde spre toleranță, respectarea drepturilor tuturor și neacceptarea etnocentrismului.

Prezenta declarație politică a Parlamentului Republicii Moldova vine să aducă un omagiu victimelor și a supraviețuitorilor Holocaustului și să condamne persecuția sistematică și exterminarea evreilor de către naziști și colaboratorii săi în perioada 1937 – 1944 pe teritoriul actual al Republicii Moldova. Este o obligație față de generațiile viitoare să cinstim memoria, victimele și supraviețuitorii celei mai grave crime ale secolului XX, oameni deportați, exterminați doar din simplul motiv că erau evrei sau romi.

Din păcate nici Republica Moldova nu a fost ferită de această urgie. Pe teritoriul nostru au avut loc represiuni, crime colective cauzate doar de apartenență la etnie, fapt confirmat și de rezultatele cercetărilor efectuate de către Comisia Internațională pentru studierea Holocaustului prezidată de Elie Wiesel.

Această comisie a fost constituită în anul 2003 în România la inițiativa conducerii politice a statului, în 2004 a fost prezentat raportul final al acestei comisii, care a inclus o vastă cercetare a documentelor, mărturiilor, surselor istorice de orice fel care descriu teroarea Holocaustului pe teritoriul actual al Republicii Moldova.

Datele prezentului raport demonstrează geneza mișcărilor antisemite violente, care ulterior au generat pogromuri, deportări masive, crearea centrelor de concentrare și exterminare a cetățenilor de etnie evreiască. Conform datelor raportului doar într-un an, de exemplu, în 1941 între 40 și 60 mii de evrei au fost omorâți în Basarabia și Bucovina, circa 105 – 120 mii de evrei au murit ca rezultat al expulzărilor în Transnistria.

Conform datelor aceluiași raport, din circa 25 mii de romi trimiși în Transnistria – 11 mii au murit. Din păcate chiar astăzi mai există oameni și organizații care neagă sau ignoră amploarea acestor crime naziste împotriva umanității și faptul că ele au avut loc pe teritoriul actual al Republicii Moldova.

Holocaustul reprezintă un mare tragism istoric, dar și o lecție istorică, faptele căreia trebuie condamnate, dar și cunoscute. Condamnarea acțiunilor de învrăjpire, antisemitism, xenofobie, persecuții, exterminare a evreilor este o garanție că astfel de evenimente tragice de trădare a umanității nu vor avea loc în societatea noastră.

Prin prezenta Declarație Parlamentul Republicii Moldova acceptă Raportul Comisiei Internaționale de Studiere a Holocaustului prezidat de regretatul deja Elie Wiesel, condamnă orice tentativă de ignorare și negare a Holocaustului.

Declarația în cauză este și mai actuală astăzi când fenomenele etnocentrismului, al xenofobiei mutilează și capătă noi forme în Europa și în toată lumea. Ori condamnarea, recunoașterea Holocaustului nu este doar un act politic, ci și unul social care exprimă clar că prin memorie și istorie nu vom admite niciodată nici un fel de acțiuni sau poziții care să pună în pericol valoarea umană. Este o dovadă că societatea noastră este una matură, tolerantă, europeană, deschisă care știe să aprecieze corect trecutul și care își va proteja viitorul de intoleranță și manipulare.

Ne angajăm să nu permitem ca ideologiile, oamenii sau organizațiile să încerce revizuirea istoriei și negarea Holocaustului. Considerăm că prin educație, cercetare, discuții publice, memoria victimelor Holocaustului va fi cinstită, iar crimele condamnate, astfel încât xenofobia, antisemitismul și rasismul să nu aibă

loc în Republica Moldova. Vom încuraja mediul academic, școlile și universitățile din țară să inițieze cursuri, discuții tematice și simpozioane despre memoria Holocaustului întru educarea spiritului de toleranță, umanism și respect reciproc. Or, numai prin educație și demers public putem fi siguri că societatea nu va fi manipulată și învrăjbită.

Reprimarea adevărului și amintirilor în memoria colectivă nu este specifică cetățenilor Republicii Moldova. Cetățenii Republicii Moldova au rezistat tuturor încercărilor de revizuire a trecutului. Societatea noastră este compusă din mai multe comunități ale memoriei, unde toate victimele tuturor regimurilor antiumane sînt omagiate și cinstate, iar istoria ne-a învățat că ignorarea trecutului afectează viitorul.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu prea sînt întrebări, domnule Pistrinciuc, dar am eu o întrebare din punct de vedere și procedural, dar și de conținut, nu e cu referire la declarație, dar la proiectul hotărîrii în mod special, care conține două articole.

Se aprobă declarația.

Și al doilea articol. Prezenta hotărîre intră vigoare la data adoptării.

Dacă nu considerați dumneavoastră și în calitate de autor, dar și onoratul Plen dacă nu ar fi cazul ca să inserăm un alt articol 2 cu recomandarea ca Guvernul în termen de 60 de zile să elaboreze și să propună un Plan de acțiuni în domeniul social-educativ pentru studierea Holocaustului și pentru organizarea evenimentelor de comemorare a victimelor acestuia.

Adică declarația ea rămîne politică, dar fără o anumită acțiune juridică, rămîne doar să fie publicată în Monitorul Oficial. Și chiar dacă noi le-am recomandat universităților sau altora să ia anumite măsuri, fără conținut juridic rămîne doar o declarație politică. Și atunci în proiectul hotărîrii, în hotărîre ca atare să introducem și o normă juridică.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Absolut de acord. Cred că și ceilalți semnatori sînt de acord.

Domnul Andrian Candu:

Dacă alți semnatori sau fracțiunile nu au ... Atunci, dragi colegi, pentru stenogramă, o să fac propunerea și voi solicita și aprobarea prin vot.

Deci se propune articolul 2 într-un nou conținut, iar articolul 2 actual să devină articolul 3.

Și la articolul 2, cu următoarea redacție, care, eventual, ar suna în felul următor: „Guvernul, în termen de 60 de zile, va elabora și propune un plan de acțiuni în domeniul social și educativ pentru studierea Holocaustului și pentru organizarea evenimentelor de comemorare a victimelor acestuia”.

Dacă nu aveți nimic împotrivă?

Cine este pentru introducerea articolului 2 în conținutul și în redacția menționată, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Și revenim la procedura de vot la ora 13 pentru adoptarea în întregime a acestui proiect de hotărâre.

Se încheie aici dezbaterile la proiectul nr.310 din 7 iulie 2016.

Vă mulțumesc foarte mult.

Dragi colegi,

A fost anunțată.. noi am epuizat ordinea de zi, a fost...

Dragi colegi,

Vă propun să luăm o pauză tehnică. La ora 13.00 să ne revedem în plenul Parlamentului pentru procedura de vot.

Secretariatul Parlamentului mai are nevoie de puțin timp și va beneficia de această pauză pentru a multiplica suplimentul la ordinea de zi pentru săptămâna viitoare, pe care trebuie să-l votăm la fel.

Și atunci, ne vedem pentru scurt timp la ora 13.00, maximum 10–15 minute.

Vă mulțumesc mult pentru înțelegere și ne revedem în 30 de minute.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Vă rog foarte mult să vă luați locul.

Rugăm numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 19.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3. – 23.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Sînt 80 de deputați în sală. 41 de voturi sînt necesare pentru aprobarea proiectelor în primă lectură și a hotărîrilor de Parlament. Și să trecem la procedura de vot.

Vă rugăm frumos, domnule Ghimpu, dacă ați putea să treceți și dumneavoastră ca numărătorii să vă poată număra.

Dragi colegi,

Se supune votului pentru adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.197 din 10 mai 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 32.

Sectorul nr.3 – 19 voturi.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul de Lege nr.197 din 10 mai 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune votului, la fel pentru adoptarea în lectura a doua, a proiectului de Lege nr.299 din 30 iunie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru adoptarea acestuia în lectura a doua, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 19.

Sectorul nr.2 – 34.

Sectorul nr.3. – 19.

Domnul Andrian Candu:

72 de voturi și proiectul de Lege nr.299 din 30 iunie 2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege nr.250 din 6 iunie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 32.

19 voturi.

Domnul Andrian Candu:

Cu 55 de voturi, proiectul de Lege nr.250 din 6 iunie 2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare a fost votat în lectura a doua și ultima.

Vă mulțumim.

Se supune votului pentru adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege nr.251 din 6 iunie 2016 cu privire la contractele de garanție financiară.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 34.

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 57 de voturi, proiectul nr.251 din 6 iunie 2016 a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune votului pentru adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.252 din 6 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să votați.

Iar numărătorii, vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 34.

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 57 de voturi, proiectul nr.252 din 6 iunie 2016 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.259 din 9 iunie 2016 pentru modificarea și completarea Legii privind activitatea de reglementare tehnică.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să votați.

Iar numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 34.

– 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 57 de voturi, proiectul de Lege nr.259 din 9 iunie 2016 a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune votului pentru adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.253 din 6 iunie 2016 pentru modificarea și completarea Legii privind protecția consumatorilor.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să votați.

Și numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 17.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

Cu 77 de voturi, proiectul nr.253 din 6 iunie 2016 a fost votat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.163 din 13 aprilie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să votați.

Iar numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 34.

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Rectificare sectorul nr.1.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul...

– 19.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 1 – 19.

Sectorul nr.2, rectificare.

N u m ă r ă t o r i i:

– 38.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Același număr – 23.

Domnul Andrian Candu:

– 23.

Cu 80 de voturi, proiectul de Lege nr.163 din 13 aprilie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.263 din 10 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de Lege nr.263 din 10 iunie 2016.

În continuare, se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.292 din 24 iulie 2015 ce ține de modificarea și completarea articolului 140 al Codului contravențional.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

În unanimitatea celor prezenți în sală, proiectul de lege a fost aprobat în prima lectură.

Nu chiar în unanimitate, cu majoritatea celor prezenți în sală, proiectul de lege a fost aprobat și, din câte înțelegem de la Comisia juridică, numiri și imunități, urmează să fie comasat.

Atunci, onorat Plen, vă solicit aprobarea comasării proiectului nr.292 cu proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016, luându-se ca bază proiectul nr.137.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea au susținut comasarea proiectului.

Se propune pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.459 din 12 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea articolului 54¹ din Codul contravențional.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului în primă lectură.

La fel, Comisia juridică, numiri și imunități propune comasarea acestuia cu proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016, luându-se ca bază proiectul nr.137.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să votați.

Plenul Parlamentului a acceptat și această comasare. Se va lua ca bază proiectul nr.137, inițiat de Guvern.

La fel, se propune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.460 din 12 noiembrie 2015 privind completarea și modificarea articolului 227 din Codul contravențional.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea au susținut aprobarea acestuia în lectura întâi.

Și, la fel, comisia propune comasarea cu proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Plenul Parlamentului a susținut și comasarea acestuia cu nr.137 din 4 aprilie 2016.

Se propune, la fel, aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.469 din 16 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea au susținut aprobarea acestuia în primă lectură.

Și, la fel, se propune comasarea cu proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016, acesta fiind luat ca bază.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Plenul Parlamentului a susținut comasarea acestuia cu nr.137 din 4 aprilie 2016.

La fel, se propune aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.9 din 26 ianuarie 2016 pentru modificarea și completarea Codului contravențional.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Plenul a susținut aprobarea acestuia în primă lectură.

La fel, se propune comasarea cu nr.137 din 4 aprilie 2016.

Cine este pentru?

Se susține și această propunere. Se ia ca bază proiectul nr.137.

Se propune, la fel, aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.458 din 12 noiembrie 2015 pentru modificarea și completarea articolului 191 din Codul contravențional.

Cine este pentru aprobarea în primă lectură?

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea susține aprobarea acestuia în primă lectură.

La fel, s-a propus comasarea cu proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016.

Cine este pentru?

Plenul Parlamentului susține comasarea, luându-se ca bază și proiectul nr.137 din 4 aprilie 2016.

La fel, se propune aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.418 din 30 octombrie 2015 privind modificarea și completarea Codului contravențional.

Cine este pentru aprobarea în primă lectură, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

În unanimitatea celor prezenți în sală.

La fel, se propune comasarea cu proiectul nr.137.

Cine este pentru?

Vă mulțumesc foarte mult.

Plenul Parlamentului a acceptat și comasarea cu nr.137, luându-se ca bază nr.137.

Se propune pentru adoptarea și susținerea proiectului de Hotărîre nr.316 din 13 iulie 2016 privind modificarea și completarea Hotărîrii ce ține de crearea grupului de lucru pentru elaborarea proiectului de Lege privind statutul de neutralitate.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumim foarte mult.

Plenul Parlamentului susține și adoptarea acestui proiect de hotărâre.

Și ultimul subiect pe ordinea de zi.

Se propune votului pentru adoptarea proiectului de Hotărâre nr.310 din 7 iulie 2016 pentru aprobarea Declarației Politice a Parlamentului Republicii Moldova privind acceptarea Raportului Comisiei Internaționale prezidate de Elie Wiesel privind studierea Holocaustului.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

În unanimitatea celor prezenți în sală, proiectul nr.310 a fost adoptat de plenul Parlamentului.

Dragi colegi,

Biroul permanent a propus suplimentarea ordinii de zi cu mai multe proiecte, inclusiv cu moțiunile care au fost expuse. Și vă solicit aprobarea suplimentului la ordinea de zi pentru săptămîna... pentru perioada 27–29 iulie 2016.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Ordinea de zi a fost aprobată pentru săptămîna viitoare.

Cîteva anunțuri.

La ora 15.00, luni, în sala de ședință de la parter a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare se vor organiza lucrările acelei platforme pe chestiunile Transnistriei. Pe lîngă membrii acestei platforme sînt bineveniți și alți deputați.

La ora 14.00, marți, 26 iulie, se vor organiza dezbateri publice într-o conferință internațională ce ține de legislația mediului, proiectele dezbătute anterior în primă lectură ce ține de propagandă, Codul audiovizualului, produsul local și restul... (*rumoare în sală*) mass-media, cer scuze, domeniul media, nu mediu, media, în sala de conferință a hotelului „Radisson” la ora 14.00, marți.

Și miercuri, ne revedem la ora 10 în ședința plenului, cu începerea de la ora 10, cu examinarea și dezbaterile moțiunilor.

Rog frumos, lucrările comisiilor să fie organizate, atunci, în zilele de luni și marți.

O zi bună în continuare. Succese.

Și aici declarăm încheiată ședința de astăzi.

Ședința s-a încheiat la ora 13.19.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.